

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 34.

Plymouth, Pa., d. 26 Rugpjucio (August) 1903 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVIII.

ESTABLISHED 1886
The Lithuanian Weekly
"Vienybe Lietuvniku"
Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
J. J. Pauksztis & Co.
224 EAST MAIN STREET
PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTAS 1886 metu
NEDĖLINIS LAIKRASZTIS
"Vienybe Lietuvniku"
išseina kas Sereda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje \$2.00
I kitas szalis \$2.50

Prenumerata turi buti isz virsaus apmokėta, nes įstatymai draudžia po baume siuntinėti neapmokėtą laikraštį.

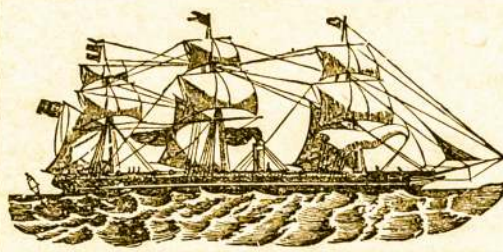
Rašant apie permainymą, adresu, butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Kas maloni apsipazinti su šituo laikraščiu, gali gauti, pareikalavęs, du numeriu dovanai.

Reikalaujantiemes knygy katalogą pristunciam dovanai.

Pajleszkėjimai: garsinant vieną sykį 50c.
" " " du sykii 75c.
" " " tris sykii 1.00

Pinigi sluncziai per MONEY ORDER arba registravotose gromatose ant szito antrašo.

J. J. Pauksztis & Co.
224 E. Main st.
Plymouth, Pa.

Neikite pas svetimą, bet pa
V. G. Sava
„Saloon“ 13 S. Penn. Ave.
WILKES-BARRE, PA.
Puiki degtinė ir alus! kviečiam lietuvius.
Čia gausi pigianias laivakortes ir pigiai nusiųsi pinigų i visas svieto dalis.

Gyvastis uztikrinta. Dr. Albertas Kaufmanas

Europiskas ir Amerikoniskas specialistas, ir draugas mainierių uztikrina iszgydymą kožnos ligos, vyru privatisziskas ligas, moterių ir vaikų.

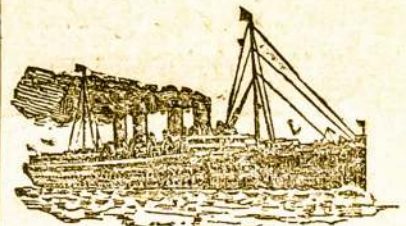
Dr Kaufmanas praktikavojosi daugelį metų szpitolėse ir turi diplomus Maskolijos ir Amerikos ir jis pasakys tavo kalboje kas per priežastis ir kaip iszgydyti. Tukstančiai žmonių tapo iszgydyti ir apsaugoti nuo amerikoniszko peilio.

Nereikalaujote siusti pinigų visokiems prigavikams, kurie garsinasi gydą visokios ligos, kurie tikrai didelius pinigų isztraukia o nesuteikio jokios pagalbos. Atminkite, jog toki daktarai nematydami ligos, negal joku budu pagydyti.

Ofisas: 48 S. Washington, str.
Wilkes Barre, Pa.

TELEPHONE { 578 M. Bell.
1005 Peoples.
Ofiso valandos nuo 8-10 isz ryto, nuo 2-4 po pietų, nuo 7-9 vakare.

Teleponas 88.
P. V. Obiecinas,
1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA

Parduodu laivakorte ant visokių linijų ir slunczių pinigų i visas dalis svieto Dovernastis (pavedimus resztu) atlikimui reikalų su Maskolijos valdzia. Izmaniau visokius pinigų ont amerikoniszkių ir t. t. Darau apeergėjimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį atkeliavusį užlaikytų kastlegarnėje, tegu szauklasi prie mane, o aš jį lezliuosiu.

Lietuviai krepkitės pas savo tautletį, o brote užganėdinti.

Mėsinyczia Marcin i Antoni Szarejki,

Užlaiko kasdien szviežią mėsą, kiau-lieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime.

teposgi užlaikau mil-tų, cukriaus, kavos, arabatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui del maisto ir už p gesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas **M. i A. Szarejki,**
220 E. Main Street,
PLYMOUTH, PA.

Daugiau kaip 30 metus iszmegintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas
F. A. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

50 YEARS' EXPERIENCE
PATENTS
TRADE MARKS, DESIGNS, COPYRIGHTS & C.
Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the
Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year: four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

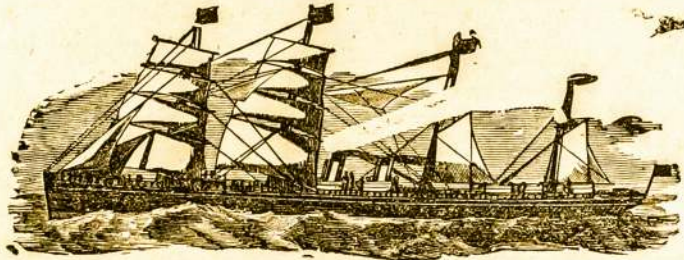
Teleponas 352 Plymouth.
Daktarka.
Johanna Zelviene.
Vienintėle lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.
Offisas { nu 7 iki 9 ryto,
atidarytas { nu 12 iki 1 po piet,
nu 6 iki 8 vakaro.
Priima i savonamus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia joms pagalbą ir gerą prieziurą.

ADRESAI
CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRAUGYSTĖS.
Prezidentas — J. Tareila
677 N. Riverside Waterbury Conn.
Sekretorius — W. Martiszius care of Ruskin University, Glen Ellyn, Ill.
Kasierius — A. Olszewskis
60 Sub-Sta. Chicago, Ill
Knygius — Dr. J. T. Zelviene
1 Church st. Plymouth, Pa.

"Vienybės" redakcija telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Max Kobre
Litewski i Polski **BANK**
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! dūdu jums žinią, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Nitherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susisznėkėti lietuvizškai ir lenkiszškai. Ateikite ir persiliūdikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir viszaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir iszimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Ar norite uzlaikit plaukus ant galvos?

Ar slenka plaukai? Gal pleiskanų yra?
Ar galva plika? Ar ant veido yra papuczukai?
Ar norite gaut gerą rodą kaip iszgydinti ligas?

Jeigu plaukai slenka ir randasi pleiskanų, tai yra ženklū kad galva pasilikis plika už kelių mėnesių jeigu nesigydysi. Gvarantuojam pagelbėt.

Jau 10 milijonu žmoniū butu nuplikę.

Jeigu nebutų vartoją „Prof. Brundzas W. H. G. pro Capillus Morbus“. Vartojo po tuom vardu gyduoles karalei, ciosoriai, daktarai, sudziōs, advokatai, ministeriai ir kunigai, teiposgi gal vartoti ir darbininkiszka kleša žmoniū, nes jų daugiausia slenka ploukai isz daugel rupesozijų ir nežino kaip plaukus uzlaikyti, o teiposgi ir isz daugel kitų priezasozijų. Kas nori, gali ateiti po No. 343—5th Ave. New York, arba į didziausią aptieką ant Bedford Ave. ir S. 2nd str. Brooklyn. Telephone call 1304 Williamsburgh

Jeigu kas norėtu per gromatas informacijas gauti, tai tegul paraszo tram; ai ir aizkiaai ko reikalauja ir kokios rodos, o gaus greitą atsakymą su rodą DYKAI ką reikia padaryti. Norinti klausiti rodos raszyki pas:

Address to **J. M. BRUNDZA Co., Chemists.**
NEW YORK & BROOKLYN, U.S.A.

GARBUS GENTAINIAI!

Asz apimu ir atlieku visokius drukoriszkus darbus pigiai ir gerai. Spaudinu visokias knygas, įstatus draugystėmis, pakvitavojimų knygeles, visokius bilietus, programus dėl szokių, cirkulerus, plekatus, visokias kvitatas, atsilankymų korziukias, popieras raszymui laiszku, pakvietimus ant vestuvių, kopertus stempuoju su adresais ir t.t.

Laivakortes pardavinėju ant greitų ir drutų laivų.

Pinigus siuncziū visai kaip kas tik nori, per pacztą expresą ir banką.

Knygas pas mane gali gauti visokio turinio, uz tą pat prekę kaip yra redakcijose.

Adresuokie teip va:

M. M. Dovidaitis,

1024 B. Street

WILMINGTON, DEL.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRACRAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriause **ALŲ PORTERŲ** ir **ELIŲ**.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį uzsilinksmini bet galvos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė prozky.

Todėlgi perkantieje ir pardavėjai (karcziamnįkai) visados reikalaukite Lietuvizsko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, antra teip darydami suszelpsite savo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN
BREWING CO.
DANVILLE, PENN., A.

Telephone 2292 Williamsburg.

A. W. Zaliauckas,

Graborius Brooklyno Liet. Parapijos
227 Berry st. Brooklyn, N. Y.

Tarpe Grand ir N. 2-nd str.

Laidoja mirusius ant visokų kaptinių; balsamuoja ir aprėdo lavonus iki įdėjimo į grabą; paremėdo karietas vestuvėms, krikasztynoms ir pasivažiėjimui pigiaus negu kitur.

Lietuviai teiz New Yorko, Jersey City, Mashhet ir apdelinkės atsiezaukite teleponu lietuvizskai, o busit uzgėndinti visame.

Lietuvizska karczema
B. Ramanauckol

938 S. 2-nd st.

Philadelphia, Pa.

Uzlaikau geriausius gerimus szemia mieste todėl vientaucziazai ne pamirszkit atsilankyti o visados busite uzganėdinti.

SPAUSTUVE

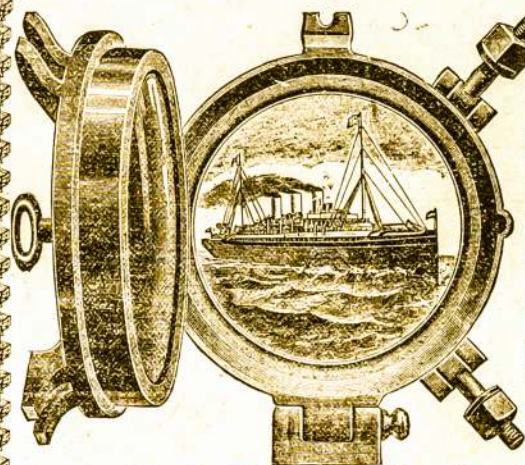
„VIENYBES LIETUVNINKU“

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos draugystėms, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai.

Darbas atliekamas yra greitai ir pigiai

PARDUODA LAIVAKORTES

Ant visų geriausių kelių ir greičiausių laivų.

Siunczia pinigus

į visas svieto dalis greitai ir pigi. Norinti kad pinigai siuncziami į tėvynę neprazutų ir kuo greičiausiai nuėitų, tegul kreipsiasi po sziuom antraszu:

J. J. Pauksztis & Co.,

224 East Main str.

PLYMOUTH, PA.

PERŽVALGA.

— M. Girdvainis, garsus žuvų augintojas, gavo nuo valdžios „ypatingą“ daleidimą nusipirkti 60 deszimtinių žemės su ežerėliais, Vilniaus gub., kur įtaisys žuvų auginimo vietas. Jis yra tokių vietų įsteigęs apie 300 Lietuvoje, Lenkijoje, Galicijoje ir Poznanyje. Lietuvoje, Vacziuose, jis augina karpes, leszczius ir ungurius (kiekvienas skyrium). Įtaisyimas kasztavo 3,500 rublių, o naudos atnesza kas metai po 2000 rubl.

— Vilniuje už įėjimą į botaniską daržą ima po 3 kapeikas, o vakarais koncerto laike 20 kap., į Zakreckio giraitę 5 kap., ant pilies kalno 3 kap., teip, kad vilniečiai norėdami atsikvėpti sveikesniu oru, turi kelis verstus už miesto keliauti, nes visos artesnės vietos nusamdytos ir imamas multas už įėjimą.

— Lietuvoje yra labai išsiplatinę akių ligos. Zarasuose, Kauno gub., Dr. F. Rimaviczius įtaisė akių gydymo ligonbutį, kur laike dviejų mėnesių apsilankė net 6000 ligonių, iš kurių veik 1000 ligonių reikėjo daryti operacijas.

— P. Karskis, Varszavos universiteto profesorius, nukeliavo į Asmenės pavietą tyrinėti lietuviszką ir baltrusiszką kalbą.

— Į Aglonos kliosztorių tapo pasodinti: kn. A. Veleszynas, kn. A. Grimaila ir kn. G. Kamaraukas. Kun. J. Underis į Tobolską, kn. B. Skriunda į Omską—kaipo kamendoriai.

— Amerikos visuose didesniuose miestuose netruksta visokio menciaus „stebuklingų“ gydytojų, į kuriuos nusizūrėję ir lietuviai varo lygū amatą, kurie vilioja iš nesusiprantančių didelius pinigus. Iš visokių prigavikų Chicagoj, kurie „stiprino“ vyrus, dabar atsirado dar vienas sziuleris, kuris už \$10,00 parduoda 27 slapy-

bes, tarp kitų net išgydyma laike 48 valandų didžiausią apsideginimą, paparczio ziedą, mainymą vyrų į mergas ir mergų į vyrus, gydo lytiską ligą, dantis, akis, plaukus, sakosi esąs pagelbėtojų net visų Suvienytų Valstijų. Pinigus reik visados iš kalno užmokėti grynais pinigais arba „Money Order“. Czekių neprimi, nes greitai įsipainiotų ir taptų pasodytas už groty. Dėlto niekas tenesiunczia pinigų, nėreikalauja tokių daiktų, nes bus tai izsmetimas tiktai pinigų.

— East St. Louis, Ill. vyskupas paliuosavo lietuviszką kunigą (turbut Masziotą) nuo pildymo tikėjimiszku apeigų (suspendavojo).

— „Darbininkų Viltis“ pranesza, kad kunigų kompanijai toli neapsimoka „Žvaigždės“ izsleidimas, turį pridėti kas mėnuo po \$100,00 apart kompanų mokesczių. Kunigai todėl nutarė mainyti politiką ir neva pardavė M. Tananevicziui, kuris vos dvi sanvaiti padirbėjęs pametė ir sugrįžo atgal į Chicagą. Kun. Varnagiris apkaltina Tananeviczių, kuris jį nuskriaudęs, ir vėl žada dirbti „Žvaigždėje“ kiek pajiegdamas. Kunigams labai pasisekė nutęsti „Žvaigždės“ gyvastį su \$800,00 nuo S.L.R.K.A.,kaipo organo. Matkunigėliai savo reikalus ginti pasinaudoja visuo meniszkus žmonių pinigus, nes savųjų gaila. Projektuojama, kaip kn. Varnagiris jau nepajiegs, tai „Žvaigždę“ kraustys į Shenandoah, Pa.

— Londone atsirado kunigas Antanas Talmontas, buvęs Amerikoje ir gerai pažįstas szliuptarnius, kurių ir Londone esą daug privisė, nuo kurių Londono lietuviams liepė sergėtis. Amerikoje apie jokį kn. A. Talmontą nebuvo girdėti. Gal tuomi vardu vadinasi garsusis „daktaras teologijos“, kuris siulėsi Londono lietuviams, netekęs vietos tarp Amerikos lietuvių.

— Liepos mėnesyje į kasą S.L.R.K.A. įplaukė mokesczių vos \$904,25. Geguž'o ir berželio mėn. įplaukė \$243,15, viso \$1,147,40 (tarpe tų \$90,20 už tikietus ir presą). — Į S.L.A. kasą tame pat laike įplaukė viso \$1,800,50, daugiaus ant \$653,10 už S.L.R.K.A.

Isz Lietuvos.

Krakiai, Kauno gub.

3 dieną kovo ezion buvo tyrinėjimas skundo, paduoto vyskupui ant Krakių kamen doriaus kunigo Deveikio, kuris negražiais žodžiais įžeidė Kuprij namuose. Kunigui atvažiavus kalėdot, Kuprys padėjo ant stalo 20 kapeikų, o kunigas pakėlė lermą kad neduoda rubliaus ir nedėlioj izskeikė izz sakyklos. Po padavimui skundo kunigas du kartu buvo szauktas pas vyskupą. Ką jis ten girdėjo, nieko nežinia. Tiktai pargrįžęs ėmė praszyt vyrų, kad liudytų už jį. Gavo tokių liudininkų kurių svietiszkas sudas nepriima, o dvasiszkas priėmė. Viens atsėlėjęs metus kalėjime už vogimą arklių buvo geriausiu liudininku ir daugiausiai už kunigą kalbėjo. Ant tyrinėjimo pribuvo į Krakius džiakonas. Kunigas szszaukė savo liudininkus ir pritarėjus. Viens izz jų K. pirm to buvo paklausęs kunigo, kaip tur liudyti. „Gerai, kad atėjai pas mane. Jau asz su kitais kalbėjau. Tik tau reik paaiszinti. Tu sakyk, kad asz niekur neprasziau pinigų ir kalėdodamas kiek kur radau padėta, tiek ir paėmiau“. Izztikrųjų-gi, kalėdodamas mūsų kaimė, radęs pas tris ukininkus vietoj rubliaus du auksinn ant stalo, metė juos ant žemės, spardė su koja, pakol negavo rublį. „Bėdieviai — tęsė kunigas — skundžia mus, norėdami nužemint. Mes turim bėdievystę naikinti, o neszelp-

ti. Užtaigi kaip džiakonas paklaus, sakykit, jog kunigas nuo jus pinigų neprasžė, kiek kas davė, tiek ėmė, nė nuo kitų nėsate girdėję, kal butų prasžęs. Skundas yra grynas melas. Tu ir kitiems paaiszink, kal neliudytų kiteip, kaip asz sakau, nes yra mirtinu grieku liudyt už bėdievius“. Kunigėlis pradėjo bauginti pragaro kancziomis ir visokiomis baisybėmis. Žmogelis nusigando ir izszėjęs laikan pradėjo kitiems aiszinti, jog reikia kunigo pusę laikyti, kad Dievas ant mus kokią bausmę neužsiųstų. Ir teip kunigas užgaidino vienus pragaro baisybėms, kitų gerumu prasžė, kad liudytų už jį. Ir žmonės liudyjo, kaip kunigas norėjo. Tas pats kunigas pirmiaus daug kartų izz sakyklos keikė už kreivus liudyjimus ir prisiekas, sakydamas, jog tokio žmogaus giminę Dievas baudžia iki ketvirtai padermei.

Džiakonas pradėjo klausinėti liudininkų ar kunigas juos lojojo, kada kalėdojant nedavė rublį. Atsakė, jog ne lojojo pasielgė gražiai, nieko rado, tiek priėmė su padėkavone, ir negirdėti, kad kur nors but kiteip pasielgęs. Visas skundas esąs grynas izzmislas. Paskui paklausė parapijonų, ar jie nori, kad butų paskirtos taksos už bažnytines apeigas; jeigu nori, tai vyskupas paskirsės kiek mokėti už miszias, kriksztą, pakasynas; tik reikės mokėti ir už paszventinimą ir ką pas ligonį važiuos. Visi ėmė szaukti, jog nereikia, kaip buvo teip tegul sau ir lieka, kiek kunigas nori, tiek tegul ima, kiek reik. Dar džiakonas paklausė, ar kunigas izz sakyklos apskelbė skundikų vardus ir pravardes. Atsakė, jog ne, tiktai minejęs kaimų vardus. Skundikų liudytojų suvis neklūsė. Vienas izz liudininkų izzpludo dar vikiais žodžiais Kuprij, kad jis užpuola ant kunigo. Kuprys

ydai
 isziskas BRAVOCAS
 alstijose Siamu
 riame iszdirba gamin
 TERJ ir ELIJ.
 romas isz grynų
 pfinių, norint ir g
 užsilinksminti bet g
 cauda, nes jame nė
 imaiszytų kvatų u

 gi perkantieje ir p
 (karcziamninkai) na
 alaukite Lietuvos
 darydami suszelp

NIAN
CO.
ENN.A.
 ka kareczem
 anauckol
 2-nd st.
 Philadelphia, Pa
 sius gerimus szsz
 itaycziai ne penis
 visados busie o

NKU
 draugystėms
 darbai.
 IS
 isiu laivu.

 Siunczia
 pinigus
 isas svieto d
 greitai ir pi
 i. Norinti kas
 digai siunczia
 į tėvynę ne
 žutų ir kuo
 ioziausiai ne
 tegul kre
 si po szziom
 aszu:

 TH, PA.

rodydamas tą liudininką, užklause džiakono, ir jis jį mato, ar girdi kaip jis jį lojoja. Atsakė negirdįs. Tada Kupris atsiveikino ir iszejo, o džiakonas jam liepė sugrįžti po valandos pasirasztyti po protokolu, kiti-gi pasiliko. Po valandelei atėjęs, Kupris pasakė, jog kreipsis prie svietiszko sūdo ir parodys visą teisybę. Kunigas nuo džiakono, pagal melagius liudininkus, likosi iszteisintas. Lenczių kaime kun. Deveikis įprasžė žmones kad paduotų skundą ant Kuprio, buk jis užvedęs naują tikėjimą ir turįs daug pasekėjų. Tada jį bus galima iszsiųsti į Maskoliją. Žmonės ant to sutiko. O viens protingesnis užtėmyjo, jog reikia nurodyti koks tas naujas tikėjimas, kokios jo apeigos, koki pasekėjai, nes kiteip skundas neturės jokios svarbos. Kuprys nesutvėrė jokio naujo tikėjimo, ne turi pasekėjų, tik nesiduoda Krakų kunigui sau ant sprando joti. Kunigą Deveikį isz Krakų jau iszkelė.

X.X.

Szjmet į Krakius atvyko nauji kunigai ir naujas duduorius, kuris tuoj pradėjo rinkti merginas giedoti prie vargonų. Susirinko 6 merginos, kurios mokinasi netik bažnytinių giedojimų, bet ir szeip dainų, žinoma lietuviszkai. Vėliaus prisiprasžė keletas miesto siuvėczkų lenkių, kad jas priimtų giedoti, o lietuves atstatytų. Dabar tos lenkpalaikės užima pirmą vietą. O lietuviszko neapkenzia, kaip velnias kryžiaus. Buvo ketinę pristoti prie giedorių ir keletas vaikinių, bet vieszpataujanč lenkėms nuo savo mislies atsiskakė. Z.

Reikaluose dalyvavimo lietuviu tarptautiskame darbininku kongrese, 1904m.

Mūsų tautos tarpe yra isztariamoms visokios nuomonės, kas

link dalyvavimo 1904 m. kongrese darbininkų.

Vienas europietis taria, mes turį prisidėti prie Lietuvos socialistų, idant galėtumėme savo delegatą ten nusiųsti, kas tuomi delegatu nebutų.

Kiti isztaria nuomonę, kad mes visiszka nereikalaujā siųsti delegato, o įpatingai „Žvaigždė“ tyczojasi, kad asz, Szliupas, norįs už žmonių pinigų pasivazinėti po Europą.

Galiaus treti sako, kad mes, lietuviszki socialistai turį susidėti į kruvą su Amerikos socialistais, idant galėtumėme dalyvauti tarptautiskame darbininkų kongrese.

Pirma negu pasznekęsime apie minėtas nuomones, asz czion paduosiu tuomtarpinę korespondenciją mano su „Bureau Socialiste International“ Brukselleje, Belgijoje. 20 d. gegužio 1903 m., kada macziau, jog lietuviai isz tikrųjų rengiasi dalyvauti tame kongrese, asz parasziau gromatą pas rasztininką Serwy į Bruksellę, užklaudamas, ir lietuvių tautos — Europoje ir Amerikoje — reprezentantai bus priimti kaipo dalyvauninkai kongrese. Priminiau, kad Lietuvoje delegatas negali būti vieszai iszrinktas dėl politiszkų sąlygų, o kad Amerikos lietuviai savo delegatą iszrinkns vieszu balsavimu, nes czion mes esame valni nuo despotų tokių, kokius turime Lietuvoje. Ukėsas Serwy sztai kokį atsakymą prisiutė: „30 d. gegužio 1903 m. Brangus Drauge! Atsiliepdamas ant Tamistos gromatos, rasztytos 20 d. gegužio, asz praneszu, kad tarptautiskas socialistų kongresas bus laikomas Amsterdame (Hollandijoje) liepos mėnesyje 1904 m.

„Klausimą apie dalyvimą lietuviszkų socialistų mes paduosime ant apsvarstymo artimiausiam susirinkimui mūsų Bureau, kurs bus laikomas Brukselleje aplink 15 d. liepos

szitą metą.

„Prieg tam, mielas drauge, mes iszreiszkiam Tamistai savo broliszkiausius jusmus. Rasztininkas V. Serwy“.

Tad neliko mums nieko, kaip laukti susirinkimo minėtojo Bureau. Neseniai skaicziau lenkų „Robotnike“, kad Bureau turėjo susirinkimą 19 d. liepos ir iszdavė programą dėl busencziojo kongreso. Tacziaus atsakymo apie mūsų reikalą asz iki sziam laikui negavau. Todėl parasziau szitokią gromatą p. Serwy (žinoma korespondencija eina prancuziszkoje kalboje):

„Ukėse Serwy! Tamista raszei 30 d. gegužio, kad ataduosite klausimą apie dalyvimą lietuvių socialistų kongrese artimiausiam susirinkimui Bureau. Asz skaicziau laikraszcziuose, kad tokis susirinkimas įvyko 19 d. liepos, nors nuo Tamistos iki sziam laik neapturėjau pažadėtų žižių. Kokis nebutų nusprendimas Bureau tame reikale, vienok sziądien mes norime tikrai žinoti, ar lietuviszki delegatai taps priimti kongrese ar ne, kur — sakote — visos tautos turėtų būti reprezentuotos. Mes norime žinoti, ar kongresas bus tik pamekle (la motuene) vieszpataujančių tautų be dalyvavimo tautų, prispaustų ekonomiszka bei politiszka? Kadą-gi nusprendimas Bureau turės didelę svarbą dėl socializmo lietuvių tarpe, ne vien Europoje, bet teip-gi Amerikoje, asz Tamistos nuoszirdziai praszau praneszti man apie nusprendimą.

Mes turime savo tautiszka socialistų organizaciją, ir nežiurint, kur mes gyvename, mes trisiamėsi dėl ekonomiszkos bei politiszkos valnybės lietuvių tautos“.

Tai-gi turime palaukti atsakymo, ar mes galėsime dalyvauti ar ne.

Tuomi gi tarpu reikia pasa-

kyti, kad mūsų ateivystė yra gana didelė ir kad tos ateivystės trisus skiriasi pazymiai nuo triuso mūsų Europos brolių. Todėl mes turime tiesą organizuotiesi į atskirą lietuvių socialistų partiją, kaip kad lenkai, czekai, italai, vociecziai ir kiti daro, ir nereikalaujame sekti paskui organizaciją lietuvių Europoje. Mes turime dirbti dėl tautos, pagal sąlygas gyvenimo mūsų paczių Amerikoje. Mūsų padėjimas sziądien skiriasi dau-giur nuo padėjimo mūsų brolių Lietuvoje. Mes galime atvirai dirbti, o jie turi slapytytiesi. Rodz mes turime isz draugės rupintiesi apie gyvenimą tautos — mes ir europiecziai, — bet kas galėtų reikauti, idant mes vien tik europiecziams ar amerikonom tarnautumėme?! Mes remiame lietuvių socialistų partiją Europoje, palaikome jų laikraszczius, dedame aukas ant kankintinių, mes darome dėl europieczių daugiaus negu europiecziai daro dėl mūsų. Tai-gi mes stovime ir turime stovėti ant savų kojų.

Dabar kaslink delegato į kongresą. Lietuvių kunigams Amerikoje, matomai, labai duria į akį, kam žmonės Szliupą renka. Vienas kunigas (regis isz Scrantono) raszo tarp kitų bjauriojimų į „Žvaigždę“, kad asz norįs už suviliotų žmonių pinigų pasivazinėti po Europą. Teisybė, asz padaviau projektą dalyvauti kongrese Europos darbininkų, ir tikiu, kad toks dalyvavimas iszeis lietuviams ant naudos, nes parodys svietui mūsų gyvumą. Mes dalyvavcme Paryžiaus parodoje, mes protestus kelėme priesz Krazių skerdynes (žinoma ne-kunigai!), mes apskelbėme manifestą reikalaudami valnybės savo szalies, Lietuvos ir Latvijos dėl lietuvių ir latvių, ir galiaus mes troksztame imti dalyvumą kongrese Europos darbininkų,

musų ateivystę
 ir kad tos ateiv
 skiriasi paty
 musų Europos
 el mes turime
 iesi į atskirą
 listų partija, ki
 čekai, italai, n
 kiti daro, ir nes
 sekti paskui op
 ietuvių Europ
 dirbti dėl taut
 as gyvenimo mu
 rikoje. Musų p
 dien skiriasi du
 dėjimo musų bo
 je. Mes galim
 i, o jie turi alp
 ods mes turime
 intiesi apie gyv
 — mes ir europ
 kas galėtų reiš
 mes vien tik eu
 ar amerikona
 ie?! Mes reni
 socialistų partij
 alaikome jų lai
 dame aukas ar
 mes darome d
 augiaus negu
 o del musų. Tė
 e ir turime to
 kojų.
 link delegat
 etuvių kunigas
 atomai, labai d
 žmonės Saliop
 is kunigas (reg
 raszo tarp kin
 „Zvaigždė“, kal
 viliotų žmoni
 žinėti po Eur
 asz padarin
 vauti kongres
 ninkų, ir tikin
 vavimas isieš
 naudos, nes po
 musų gyvenim
 me Paryžiaus
 protestus kėlė
 izių skerdynes
 igai!), mes ap
 festą reikalav
 savo šalies,
 ijos dėl lietu
 galiaus mes
 ti dalyvum
 os darbininkų.

idant savo tautos reikalavimus stacziai pastatyti po akimis žmonių ir paduoti ant žmonių sodo musų visą vargingą padėjimą. Asz neužsipuolu, kad manę rinktų žmonės už delegatą, ir pats nesipirsau niekam už tokį delegatą; galiaus neturiu nė ypatingo noro į Europą važiuoti. Tacziaus jeigu žmonės nerenka kun. Kaupo, nė kun. Miluko, nė kitų, o renka manę — tai dėl tautos labo neatsisakysiu patarnauti, jeigu — reikalui esant — manę aprinks. Žmonių balsas yra Dievo balsas, sakydavo patys kunigai; tai kodėl žmonių balso jie nenori girdėti, kada žmonės manę renka?! Ar jau žmonių balsas pavirtęs butų į velnio balsą, kada delegatų butų Szliupas?!

Su Amerikos socialistais susidėti, t. e. jiems viską atiduoti, o sav nieko nepalaikyti, asz teippat skaitau už skriaudimą tautiečių. Mes per daug metų mokėjome mokėtis ir aukas aukavome ant agitatorių ir rasztų, kokius suteikti malonėjo Socialistų Amerikonų partijos. Tacziaus, kada mes, lietuviai, reikalavom kasztų bent dėl programo partijos apgarsinimo, toji partija sakėsi neiszsentesinti. O kaip gali partija iszsėsėti priiminėti pinigų nuo liet. socialistų kuopų? Ar tai musų pinigai turi eiti vien dėl uždengimo kasztų darbuose Amerikonų partijos, paliekant musų tautiečius nežinėje?! Ne! ir dar sykį — ne! Mes dalyvaujame rinkimuose kandidatų ant visokių valstijos ir tautos urėdų, ir žinoma pauszame dalį kasztų. Bet jeigu amerikoni del propagandos tarp musų tautiečių sakosi neturį nė skatiko, tad mes lietuviai turime apsižiūrėti, ir savo skatikus suskaitę pamatyti, kiek mes dėl savęs pirma galime padaryti, o paskui vos likucius tegalime aukauti dėl svetimtauczių, kurie juk musų niekur nėra gelbėję,

ir net nė nežada gelbėti. Melžama karve buti mes, lietuviai, nė kunigams, nė valdžioms, nė svetimiems socialistams neapsižadėjome, nė ant toliaus, regis, prizadėti negalime.

Tai gi, mes lietuviai, esame atskira tauta, turime savus reikalus ir juos pirmiaus atlikti turime — nes kožno marszkinniai yra artymesni kuno. O kas liks ir ką galėsime, tą paaukausime dėl reikalų visos žmonijos. Sziaudien lenkai, maskoliai, žydai, vokiecziai ir Amerikonai yra gatavi mums skuras dyrinti, — o ar jie prisi deda prie pagerinimo musų tautos reikalų? Ne! Pakol jie nėra musų gelbėtojai, mes gelbėkime pirma patys savę! Savo pinigų apverskime pirma dėl naudos savos tautos; o apszviesdami savo tautą, nebusime, be abejonės, užmirsę padirbėti dėl iszvadavimo visos žmonijos!

Todel, lietuviai dirbkime visų pirmiau dėl — lietuvsystės! 21. VIII. 1903. *J. Szliupas.*

Politiszkos žinios.

Suvienytos Valstijos.

Kolumbijos senatas vienbalsiai nepriėmė užmanymo apie pavedimą Suvien. Valstijoms prakast Panamos kanalą. Toks nutarimas labai nesmagiai užgavo Suv. Valstijas. Jas visaipviliojo, siulė visokius pažadėjimus, o paskui vienbalsiai ilgą nosį parodė, ir dabar dar sako, jog tai nėra nusprendimas galutinis, dar esant galimos derybos, kadangi senatas neatmetė stacziai užmanymą, bet tik nepriėmė jo punktus. Ir Suv. Valstijos nieko negal daugiaus daryt, kaip tik duotis Kolumbijai vadziot save už nosies. Teisybė, viens isz punktų nutarimo Suv. Valstijų kongreso apie kanalą, persergsti, jog nesuitaikius su Kolumbija, prezidentas tur tiesą užvest tarybas su Nicaragua ir Costa Rico apie prakasimą kito ka-

nalo, vienok abi vieszpatystės nė nemislina įleist į savo szalį Suv. Valstijas. Kolumbija tą gerai nusimano, nuo kanalo visai neatsisako, tęsia reikalą, kad iszsiderėt nuo Suv. Valstijų naujas privilegijas link kanalo, konfiskuot turta prancuziszkos Panamos kompanijos ir paimt nuo Suv. Valstijų \$50,000,000. Ir tai jiems gal nusisekt, jeigu koki naminiai nesutikimai neduos progos Suv. Valstijoms įsimaizyt į jų naminius reikalus.

Kinų pasiuntinys, Liang Chen Tung davė žinią Suvien. Valstijų sekretoriui Adee, jog Kinų valdzia urėdiszkai jam praneszus apie nusprendimą atidaryti Suv. Valstijoms dvi prieplaukas Mandziurijoj dėl pirklystės.

Maskolija.

Visi dabartiniai Maskolijos įsikiszimai į visasvietinius reikalus, kaip tai Mandziurijos užėmimas, įsikiszimas į Turkijos dalykus mažą tur dėl jos svarbą, sulyginant su tuom, kas dedasi paczios Maskolijos viduriuose. Szalis dagyveno smarkaus ekonomiszko ir socialiszko griuvimo, kova tarp senų ir naujų pakraipų darosi vis smarkešnė ir kas kartas plusta didesnės sriovės kraujo laisvės kovotojų. Laikraszcziai nevien užrubežiniai, bet ir maskoliszki, pilni praneszių apie straikus ir kruvinus susirėmimus ant Kaukazo, Sevastopolyj, Kijave, Odesoj, Nikolajave ir aplinkinėse. Visa pietinė Maskolijos dalis, kur yra didžiausia Maskolijos pramonė, kaip katile verda. Valdžia negal užslept tokių vieszų dalykų ir tur pati praneszt apie juos visuomenei, žinoma perstatydama reikalus patinkamoj sau formoj. Valdžia ginasi ant visų pusių. Pastatė ant kojų visą armiją sznipų, sugrudo į kalejimus daugybę neisztikimų arba nužvelgtų ypatų, o kur buvo reikalas, panaudojo

ginklus savo apsigynimui. Laikraszcziai pranesza, jog Kijave tulas kapitonas ant paliepimo vyresniojo szaut į straikierius, pasakė kareiviams, kad neszautų į savo brolius ir tie neszovę, už ką apicierius tapęs pakartas ir kareiviai nubausti. Ar teisinga toji žinia, negalima žinoti, bet pereituose metuose apie tokį lygiai atsitikimą! Tuloje pasakojos kariszkuose rateliuse kaipo apie faktą. Sustaczius su daugybė atsitikimų kariumenėj reikia pasakyt, jog jis yra labai galimas. Ministeris vidurinių reikalų užmanė įneszt nesutikimą tarpe paczių darbininkų. Tai yra idėja žinomo sznipo, žandarų virszininko Zubatovo — sutvert sau prielankią tarp darbininkų partiją, kuri stabdytų straikierių darbą. Plėvė iszsiuntinėjo savo agentus po visą pietinę Maskoliją, bet nieko neatsiekė, ką parodo prasiplatinimas straiko. Padaryta daugybė areisztų Maskvoj ir pietinėj Maskolijoj. Konfiskuota daugybė visokių atsiliepiimų ir revoliucijoniszku rasztų. Judėjime dalyvauja daug žydų.

Turkija.

Pasirodžius Maskolijos kariszzkai laivynei Turkijos vandens, sultonas pasiskubino susitaikyt ant visų Maskolijos reikalavimų ir maskoliszka laivynė sugrižo. Toks staigus atszaukimas laivynės turi savo svarbą. Isztiket turkų sultonui Maskolija negal, nes jis pagal savo madą visados meluoja, viską prizada, o nieko nepildo ir tas atsitiko jau ne vieną kartą. Dabar gi Maskolija patikejo ir laivynę atszaukė. Matyt Maskoliją klabina kas nors isz kitos pusės. Ar Japonija neduoda ramybės, ar vidurinei reikalai nedaleidžia kisztis į Turkijos reikalus, gana to, kad Maskolija praszitraukė. Turakai prizadėjo nubaust užmuszėjus konsulio Rostkovskio, paskirt kelioliką europiszku žandarų

ir nuramint szalj. O tuo tarpu Macedonijoj virte verda. Adrionopolio apskirtyje pasikelė liai iszplėszė 7 kaimus turkų ir graikų. Turkai kraustosi isz Macedonijos. Monastiriui turkas iszpludo Italijos pasiuntinij. Abelnai visur turkai įnirszę už nužudymą užmuszėjo Rostkovskio. Ties kaimu Czan-gasko pasikelėliai iszmuszė visą turkų pulką. Turkai drasko, degina kaimus, žmonės bėga ant Bulgarijos rubežiaus. Valdžia paskyrė tam tyčia kariszką sudą Monastiriui, kurio užduotis žudyt pasikelėlius. Turkų kariumenės į Macedoniją sutraukta 100,000 kareivių, ir įeigu su tokia pajie-ga negal nuramdyti pasikelėlius, aiszku, jog maisztas prasiplatino po visą Macedoniją.

Dalis darbu.

New York, City. Reprezentantai kompanijų statymo laivų isz apielinkės New York'o vedė tarybas su komisija Tautiszkos Darbo Federacijos, dėl užbaigimo straiko maszinistų. Susitaikymas neįvyko, nes darbdaviai atsisakė duot algos \$3,00 ant dienos, kaip reikalauja darbininkai. Dabar rengia abelną maszinistų straiką dėl parėmimo striaikierių.

M. C. Keesport, Pa. Straikas blekiorių tęsėsi trečias mėnuo. Tarp dirbančių skėbų ir striaikierių kyla musztynės su ginklais. Moters užpuolė su szluotoms supylė keletą skėbų ir iszvijo keletą moterų, ką laikė skėbus savo gyvenimuose.

Reading, Pa. Murininkai atsisakė priimti naujas algas, kompanijų paskirtas, kurios yra ant 10% žemesnės už buvusias iki sziol ir pametė darbą.

Grafton, W. Va. Pasi-baigė striikas kalnakasių kasyklose Kingwood Coal Co. ir

darbininkai sugrįžo prie darbo. Trijs kalnakasiai, atstatyti kompanijos už agitaciją, tapo atgal priimti prie darbo.

Chicago, Ill. Ekspreso darbininkai negal susitaikyti su darbdaviais apie algą. Visoms unijoms kuopoms pranesza, kad butų prisiruosę prie abelno straiko. Kompanijos nenor iszpildyti darbininkų reikalavimų.

Holyoke, Mass. Darbininkai ir darbdaviai rupinasi apie užbaigimą abelno straiko. Darbdaviai sako, gavę daugybę užpraszymų nuo darbininkų atdaryti dirbtuves ant senų iszlygų.

Pittsburg, Pa. Akmenų taszytojai pareikalavo pakėlimo algos nuo 50 iki 60 ct. už valandą, ant ko darbdaviai nepristojo ir darbininkai sustraikavo. Jų yra apie 500 žmonių, bet jų straikas užgautas 15,000 namų statytojų.

Philadelphia, Pa. Sugrįžo prie darbo 7000 divonų audėjų, teip, kad isz szimto su virszum tukstanczių striaikierių pasiliko mažiaus 20,000. Straikas tęsėsi jau 12 sąvaitė. Dar striakuoja dažytojai, ir įeigu jie nesutiks grįžti prie darbo, straikas gal prasiplatint isz naujo.

Fall River, Mass. Isz priezasties augsztos prekės medvilnės užsidarė daugybė medvilnės dirbtuvių ir liko be darbo 75,000 darbininkų. Pasiliko prie darbo dar apie 20,000 darbininkų, bet ir tie kas diena tikisi uždarymo dirbtuvių.

Tamaqua, Pa. Sustraikavo kalnakasiai kompanijos Young & Dunklerberger, reikalaudami augsztesnės algos. Darbdaviai uždarė kasyklas ir praneszė darbininkams, jog neatidarys tolei, kol darbininkai nepripažįs, jog kompanija savo kasykloje gal elgtis kaip ji nori. Darbininkai skundžiasi, jog kompanija neiszmokėjusi komisijos pri-

pažinto algos pakėlimo.

Colorado Springs, Colo. Dėl priezasties striiko kalnakasių czionyksztes kasyklos visai užsidarė. Kapitalistai tikisi, kad jiems nusi-seks numuszti darbininkų algą nuo \$3,00 ant \$2,50. Darbininkai reikalauja sutrumpinimo dienos darbo ir pakėlimo algos. Straikuoja su virszum 4,000 darbininkų.

New London, Conn. Po 11 sąvaiczių striiko darbininkai laivinės kompanijos Eastern nusprendė grįžti prie darbo ant senų iszlygų. Reikalavo sutrumpinimo dienos darbo nuo 10 ant 9 adynų. Kompanija prizadėjo priimti visus darbininkus.

Isz Amerikos.

Pavogė milijoną.

Chicagoj tapo suimtas advokatas Frederick Sawyer, kaltinamas už dideles apgavystes miesto reikaluose, ypacz mokeszių rinkime. Sako, jis pavogė milijoną dolerių.

Murinai bėga.

Mieste Whitewright, Tex. suvirszum 100 murinų, pametę namus ir iszbėgo isz miesto, isz baimės, kad neužmusztų baltieji. Pirm sąvaitės viens murinas buvo gaujos pakartas, bet prispėjus policija jį paliosavo nuo kartuvių ir jam sugrįžo gyvastis. Yankeesai iszmėtė po visą miestą atsiszaukimus, ragindami baltveidžius skersti murinus.

Apsaugojo melonus.

Netoli Birmingham, Ala. partija darbininkų užsimanusi melionų įlindo į daržą murino, kuris jiems liepė iszsineszti, kur darbininkams nepaklausius, atsisineszė szaudyklė ir szovė į žmones, kurių 3 padėjo ant vietos ir 6 sužeidė.

Iszgydė

nuo tetano.

Daktaras Mathews, profesorius Chicagos Universiteto, sako, iszradęs gydyklą nuo te-

tano, kuri iki sziol buvo skaitoma už nepagyvoma. Tallyga iszsiplatino epidemiszkaipo visą Ameriką po ketvirtai liepos. Nuo jos numirė daugybė žmonių, daugiausiai vaikų, kurie apsidegino sau rankas szaudydami isz vaikų revolve-rių.

Pavogė moteriszkę.

Valstijoj Iowa plėszikai pavogė moteriszkę Hilsrow, uždare ją į rusį, o vyrą paleido, pareikalavę \$50,000 už pacios paleidimą. Jai pasisekė pabėgti isz rusio ir praneszti policijai, kuri susekė vagis ir pasodino į kalėjimą.

Tarybos su indijonais.

Valdzios uredininkai buvonusięti į Sioux Falls, Ia. prikaltinti czionykszczius indijonus giminės Sioux, kad pavestų baltiems savo žemes, kurios plotas yra 416,000 akrų. Indijonai aut tokio užmanymo nesutiko.

Sudzia

priesz darbininkus.

St. Louis, Mo. sudzia Rogers iszdavė nuosprendį nesutikime tarpe kompanijos Western Union ir darbininkų, pripazindamas darbdaviams visatiną tiesą paleisti darbininkus nuo darbo dėl prigulėjimo jų prie unijos, ar dėl kitokių priezasczių; teipgi gali vartoti suraszą neisztikimų darbininkų ir agitatorių, ir iszduoti jį kitiems darbdaviams, idant tokie niekur negautų darbo.

Ypatinga gyduolė.

New Yorke policijantas rado ant virvės bekarantį važny-czią Ch. Palitz, kurį nukabinęs nugabeno į lakopą ir apkaltino už norą nusižudyti. Palitz teisinosi visai nėsapnavęs apie nusižudymą, tiktai gydėsis nuo mėszlungio, kuris jį tankiai kankinąs, nuo kurio greicziausiai pagelbsti pasikorimas ant valandos, ką jis nuo senėi visados darąs. Sudzia rodyjo vartoti gyduolė neteip

pavojingą ir be baumės paleido kaltininką.

Užpuolė blusos.

Springfield, Ohio, pieting miesto dalį užpuolė blusos, nuo kurių gyventojai negalėdami apsiginti, šaukėsi pagalbos sveikatos užveisdos, kuri atsi skubino su siera ir vabalų naikinimo miltais. Toliau sugaudę daugelį blusų nusiuntė Chicagos profesoriui ant ištyrimo apie jų įkandimo pavojingumą, kuris išrado, jog pataitės blusos yra piktesnės už patinus blusas.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Westville, Ill. Musų lietuviszka Suvienytų Kalnakasių Amerikoje kuopa buvo paskyrusi \$25,00 nupirkimui Rambynkalnio, bet kadangi tą kalną nupirko p. Gaigalas, tai mes savo auką, skiriame ant naudos mokslaeivių „Auszros“ draugystei.

Priegtam musų kuopa reikalauja idant „Auszros“ draugystės virszininkai pagarsintų savo adresu per „Lietuvą“ ir „Vienybę“, idant visuomenė apie tai žinotų, ir nér abėjonės, aukos gausenei plauktų.

A. A. Apanaitis.

Sekr. Local Union 810.

Priceburg, Pa. Nedėlioje, 16 dieną rugpiucio, czion susitvėrė S. L. A. nauja kuopa, prie kurios prisiraszė 8 sąnariai. Toliau, tikimės, musų kuopa szańnei pasididins.

A. Drazdis

Box 1. Dickson City, Pa.

Pittsburg, Pa. Lietuvių czionai skaitoma apie 8-9000; pagalbinių ir kitokių draugyszių yra 7, bet nė vienos laisvos nėra, tautiszkais reikalais neužišima nė viena. Apszviestėnių lietuvių nėra apart karcziamų lankytojų. Apie lietuviszkus reikalus, kankintinius, mokslaeivius ir tt. dauguma nieko nežino. Pradėjus

kalbą, klausia kas jie per vieni, ar ir katalikai jie? Laikraszčių neskaito, tai isz kur ir žinos.

Rugpiucio 9 dieną susirinko keliolika lietuvių į Vitauto mokyklą, kame apkalbėjo abelnuis tautiszkus reikalus, kurių szpėlimui sutvėrė naują D. L. K. Gedimino draugystę, prie kurios prisiraszė 11 draugų. Draugystės mieris bus platinimas mokslo ir protiszkos liuosybės. Prie draugystės gal prigulėti visi lietuviai be skirtumo tikėjimo. Virszininkais tapo iszrinkti:

Ignas Jutelis, prezidentu,
San. Didjurgis, vice-prezidentu,
Petras Volongevydzia, sekretor.
Augustas Sadula, vice-sekretor.
J. Balezius, kasierium,
Ant. Zelga ir P. B. apekunais.

Antras susirinkimas bus nedėlioje, 30 rugpiucio, antrą valandą po pietų, Vitauto mokykloje, po num. 2216 Tustin str. Pittsburg, Pa. Visi lietuviai teiks is ateiti.

Komitetas.

Waterbury, Conn. Lietuviai visi atsimenta, kaip tė vynėję žmonelės, o ypatingai seniai kaimiečiai, su iszvaždžiojimais ir gazdinimais mažai pripasakoja jaunesniems apie pabaigą svieto, antikristą su bearkliu vežimu ir tt. Visi tamsus kaimiečiai tiki, kad geležiniai vežimai, kurie be arklių važiuoja, tai yra velnio stumiami ar traukiami, todėl jei kunigas atsistės, o dar su Ponu Dievu, tai toks „velnio stumiamas“ vežimas nė iszvietos nepasijudintų. Nedyvai, kad seniai nieko nepatyrę, pilni visokių prietarų, tokiems niekniekiam tikėjo, bet nevertėtų jų vaikams, o dar Amerikoje, į tokius burtus tikėti. Pora sąvaiczių atgal, kun. Saurusaitis nežinodamas, ant ko apversti nuo žmonių „surinktus“ pinigus, nusipirko sau bearklį vežimą („auto-mobile“) į kurį sėda ir laksto po gatves, rodos

lenktyniuodamas, o daugumas žmonelių sznekasi tarp savęs, girdi, kun. Saurusaitis yra jau paklydęs, nes su velnio pagalba važinėja.

Kun. Saurusaitis ir vėl dėl drutinimo parapijonų, parškvietė Grinių, kuris czion porą metų atgal gana ermyderio tarp lietuvių yra priveleş. Dabar girdima buk Grinius nupirkęs spaustuvę nuo Saurusaiczio ir iszleidinęs laikrasztį. Lengva suprasti, koks bus nupirkimas, toks Grinius bus iszleistojas ir redaktorius, kaip buvo „nabaszininko“ „Bažnyczios Tarno“ „J. J. Dydzinskis“, kuris beredaktoriamas neužsipelnė nė lovoje kaip žmogus gulėti, bet turėjo senose Saurusaiczio gspadinės staklėse, senis vartytis. Vienok buvo iszleistojas ir redaktorius „Bažnyczios Tarno“.

Kas nežino Griniaus su Saurusaicziu, kaip juodu nebuda mi jokiais delegatais pribuvo ant XV seimo į Elizabeth, N.J. kur paskui net patys kunigai papraszė abudu ponus apleisti seimą.

Lietuvos Sunų Draugystė ant savo mėnesinio susirinkimo vienbalsiai paskyrė visus draugystės per metus sudėtus centus dėl T. M. D., -kurių, kaip girdečiau, yra suvirsz \$11,00. Pradžia ir paveikslas dėl kitų draugyszių gana gražus, todėl kas daugiau isz draugyszių?

Bažnytinis.

Cleveland, Ohio, Rugpiucio 5 dieną „pan Martiszewski“ buvo suszaukęs lietuvius į Polomskio svetainę, kur paskui kalbino prisiraszti prie lietuviszkos grupos į lenkiszką „Zwionzką“. Girdi, žmogus prigulėdamas prie „Zwionzko“ turi naudą kuniszką ir dvasiszką, mokėdamas kas mėnesis po \$1,10.

Dovanai p. Martiszauckas puezia į lenkų dudą. Butų geriaus kad p. M. ragintų lietuvius prigulėti prie S. L. A.,

idant ir mes savo eilėse galėtumėm sąnarius skaityti deszimtimis tukstanczių, o nė didinti svetimas organizacijas. Jeigu p. M. organizuotų lietuvius, tai apturėtų garbę, o dabar, vietoje garbės, turime pasakyti „negundyk“! Lenkams jau gana pritarnavome.

Butų gerai, kad Clevelando lietuviai nė vienas nesirasztytų prie „Zwionzko“, bet vien prie S. L. A., nes pagal lietuvių skaitlių, tai czionai toli per maža kuopa. Neapsileiskime su kitų kolonijų lietuviais ir dirbkime ant savo naudos.

K. Rutkus.

Susivienyjimo L. A. reikalai.

Naujai prisiraszė prie Susivienyjimo Liet. Am.

Nashua, N. H. 54 kuopa.
Vincas Zurlis
Jonas Volongevydzis
Klimas Treinavydzis
Selvis Malinauskas
Marczius Kasparavydzis
Andrius Lebedninkas
Jonas Simanaitis
Simas Kuzma
Juozas Jazukevydzis
New Britain, Conn. 34 kuopa.
Jonas Stepulevydzis
W. Lynn, Mass. 77 kuopa.
Vincas Belkus
Motiejus Arlauckas
Simas Lapinskas
Jurgis Majauckas
Shenandoah, Pa. 23 kuopa.
Vincas Trakimas
T. Astramskas,
119 Wharton str.
Philadelphia, Pa.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Užsimokėjo:
Newark, N. J. kuopa No. 8.
Seni: J. Gaubis 90
J. Szesztokas 1,20
St. Vidginis 60
Union City, Conn. kuop. No.2
Seni: Vin. Geleziunas 60
R. Rokuszauckas 60

J. Ratkevycius	60
B. Karbauckas	60
V. Boratinskas	60
S. Dielininkaitis	60
T. Balkevycius	60
Pr. Lieponis	60
J. Žemaitis	60
V. Duoba	60
V. Martiszius T.M.D. sekr.	

Pirmiau ir sziadien.

Gyvenome daikte szeszi vyrai ir dirbome angliu kasyklose. Uzbaigę dienos darba ir atsikvėpę tyresniu oru, pasakojomės viens antram prabėgusios dienos atsitikimus kaip staiga kas pabeldė į duris. Ant slenkscio pasirodė iš artymo miestelio vertelga-karčiamainkas, ir su juom nepažįstamas keleivis, persijuosęs išilgai pečius placiu diržu, ant kurio karojo didelis skurinis krepšys. Jo ypatinga išveizda atkreipė musų atydą.

„Kunigas“, — patyka atsiliepė vienas iš namisškių. „Kunigas, isztikro kunigas! Kiba Dievas jį išdangaus išmetė“.

„Na, vyruciai, — prabilo jo vadovas — sztai geradėjas atkeliavo iš Polsczios pas mus su misijom, ar negalėtumėt kiek prigėbėti? Jeigu atsiras gautinai labdaringų žmonių, tai geradėjas žada ir ilgiaus pas mus pasilikti. Na, ar norėtumėt, kad dvasizkas tėvas tarpe mus apsigyventų?“ — užbaigė savo kalbą vertelga.

Prigėbėti, ir už tą mažą prigėbėjimą sziis aniuolas žmogaus kune žada ir ant tolesnio laiko, gal ir ant vīsados, pas mus apsigyventi, mes visi butume nietik savo turtą piauka- vę, bet ir gyvastį paszventę.

Pirmutinis gelbėtojas isztiesė penkinę, ką užtėmyjęs vertelga pratarė: „Per mažai bro-lau!“ Kalbos apie derybas nebuvo ir gelbėtojas pridėjo antrą penkinę, ir teip paeiliu traukėsi iki penktam gelbėto- jui. Szeimininkas pridėjo

dar viena penkinę vardan pirmgimio sunaus, Antanuko, idant jį Dievas sveiką augintų ir laikytų savo apveizdoje.

„Na, o tu sunau paklydęs ką mislyji, ko lauki? Ar neisztiesi deszinę labdaringam darbui? — pratarė į manę pa- drąsintas lietuvių duosnumu kunigėlis“.

Ko szirdis iš krutinės neiszszoکو iszgirdus jo žodžius. Kas yra labdaringas darbas asz nesupratau ir sav iszaisz- kinti negalėjau. Žinojau vien, kad privalau kaip ir kiekvienas duoti, bet iš kur paimti? Išz tuszczio nė Salemonas nepripylė. Atsakyti — neturiu — buvo gaila ir gėda; kalba užstojo mano gerklėje, nė vieno žodžio negalėjau prartati.

„Jis kunigėli, grinorius, mano giminaitis“, — pradėjo aiszkinti szeimininkė bucziuodama kunigui ranką.

Kunigas suprato, kad grinorius reiszkia nebylį ir luoszą, kuris netinka nė į tancijų nė į ražancijų.

Man pasidarė truputį lengviaus ant szirdies, kad dvasė, kuri viską permano, mato ir žino, vienok negal permatyti ir patirti saužinės granzimo, tik per lupas szeimininkės dazinojo priezastį mano suklydimu.

„Palauksiu iki subujos!“ — pratarė kunigėlis, ir atsisveikinęs iszėjo toliau per lietuvių bakožes su tolesnėms misijoms.

Galima suprasti koku džiaugsmu buvo pripildytos musų szirdys, iszleidus teip brangų sveczią. Kas linkmanęs, algai laukti nereikėjo. Dirbo tame tarpe gerai; nors alga buvo neperdidelė, bet vis keli centai nuo pragyvenimo atlikdavo. Kunigėlis nesumelavo apsigyvendams netoly- lankydavo po tris ir keturis kartus per mėnesį, ir, zinoma, kiekvieną kartą deszintinę reikėjo isztikro ir iszpilno atiduoti.

Nuo to laiko, t. y. nuo pirmutinio mano paregėjimo „aniuolo“ žmogaus kune sziuje sziulyje, sukako jau szesziolika metų, ir per tą laiką, prie visokių sanlygų gyvenimo, teko daug prisiziūrėti ir patirti.

Pasklidus gandui, kad už placzių jurių-marių, didelių girių, augsztų kalnų, randasi riebios vilnuotos avys, visokio menciaus piemens ar misijo nieriai atpludo paskui, kaip ana Varnagiris, Juodiszius ir kiti, kurie tuli sziadien pasto- jo net bankieriais ar bankų direktoriais, o daugelis iš jų susikrovė tukstanczius ir tapo visokių korporacijų dalininkais. Žmonės pamatę tokius vadovų durbus, vien rinkimą pinigų, stabdymą apszvietos, keikimą laikraszczių, teisybę skelbianczių ypatų, suprato, persitikirino apie jų „dorumą“ ir pradėjo patys savę geriaus apsižiūrėti, ir daugelis yra jau tokių, kurie vietoje papildymo kunigų tukstanczių, skiria tuos pinigus tautiszkiems ar socija lizškiems reikalams. Išz augszcziaus privesto tik vieno atsitikimo, mes matome, jog 1887 m. atvykęs kunigas į lietuvių bakožę nuo vienos szeimynos išz devynių ypatų, vardan Dievo garbės laimėjo \$65,00. Lietuviai anoje gadynėje teip nesusimanė, kad kunigams netik savo turtą, bet ir patys savę, savo kudikius, ant reikalavimo buvo gatavi paaukauti, tarsi dievaicziams senovėje. Ilgainiu pasidarė daugel atmainų musų gyvenime, pagaliaus ir lietuvių protas pradėjo pamažu blaivyti ir giedryti. Sukako deszintis metų nuo tojo laiko ir asz buvau liudininkų antro įstabaus atsitikimo: Kunigas prisispyręs baudė szeimi- ninkę duoti ant „Dievo garbės“. Szeimininkė su gailės- cziu parodė kunigėliui trejetą basų, pusnuogių kudikių, aisz- kindama, jog pirmiau jai reik- kia aprupinti savo kudikius, o paskui atlikti kitus reikalus.

„Nedarykite, kad neturite kuom apdengti“, — pratarė su rustumu kunigėlis.

Nezinanti dalykų stovio ir visų kunigų reikalų, pasakys, kad sziadien viskas stovi ant tos paczios papėdės. Vienok teip nėra.

Tiesa, kunigų misijos pasiekia ir sziadien veik kiekvieną lietuvių apygardą, net tolymose vakarų valstijose, bet kas išz to, kad lietuviai sziadien jau nėra teip duosnus. Tulas iszmeta vieną bei antrą grive- ną, bet prie to reikalauja ži- noti ant ko tie jo centai bus apversti. Tai į ką lietuviai pavirto! Kunigai tą viską mato ir atjaučia, bet kaip tuos aukšinius laikus susigrazinti! Sutarė kompanicziai iszleisti net savo organus, ant kurių prakiszę keletą \$1000 nieko neatsiekė. Mat žmonėms jų paczių reikalai daugiaus jau sziadien rupi, negu kunigų. Daugel musų kunigai laužė sziame dalyke savo galvas. Po ilgų ivairių bandymų, po už- draudimo lietuviams skaityti laikraszczius po bausme mirti- no nusidėjimo, po iszkeikimo Szliupo, tautieczyų, szliuptar- nių ir kitokių priesų, gudrios mokintos galvos sumislyjo dar vieną pragumą iszbandyti. Visur, kur galima bandyti už- dėti „zokonus“ ir su pagelba iszlavintų merginų traukti prie savęs aveles, pagal lietuvisz- ką pasaką: „kur nieko negali nuveikti velnias, tai ten siun- czia boba“.

Musų kunigai sziį savo pas- tarąjį bandymą veikia labai atsargiai. Dieve mylėk, pa- tirtų tautiecziai ar szliuptar- niai, tai sugadintų visą gražų musų kunigų darbą, kaip jau daugelyje vietų yra sugadinę. Juk anot kunigų pasakos, vienas arba keli szliuptarniai įsimaizso į parapiją arba draugystę, ir pagal savo norą patraukia didesnę dalį lietuvių. Paveizdan kunigai užsigėidė suardyti S.

L. A., bet ar szis jų „grauzus“ darbas nusisekė? Tuoju apjuto szziuptarniai ir užbėgo visus kelius. Susiramino bent tuomi, kad kunigas delegatas ar nedelegatas, gal nė nesąnarys, turi tiesą ir balsą savo reikaluose. Susigražino patys sau bent mislyje viduramžinę privilegiją. Szjmet kunigai „Motinėlei“ kurios kasztais Szveicarijot mokina net 7 datvaktas jau (kunigai dabar tik-tai varžosi, pas katrą jos turės apsigyventi ir tam rengia jau „namus“ ant parapijonų kaszto), bet girdėti, kad ir szj kunigų reikalą tautieciai sugadino, sako, užtenka kad kunigai klebonijose užlaiko po kelis ilgliežiuves datvaktas ir jei-gu nori jų daugiau priveisti, mokinti, tai tegul praima savo tukstanczius. Kunigai sako, kad tos datvaktos bus vaikų mokintojoms. Teisybė, mokintojų mums reikia, vienok ne datvaktų. Lietuviszkos datvaktos bus lygios airių datvaktoms, kurios mokina vaikus raszyti gromatas net pas Panelę Szvencziause. Tokių mums nereikia! Reikia žinoti, jog svetimtaucziai kunigai su szlavintoms mergoms atsiekia tai, apie ką patys nė sapnuoti negalėtų. Szlavintos mergos diena nuo duenos ir sąvaitė nuo sąvaitės, nuo ryto iki vakarui kala į galvas mažų kudikėlių, kaip reikia guodoti ir garbinti kunigus ir svieto valdonus—despotus. Tai vienas svarbus kunigų dalykas. Antras: atliekamam laike mergos teipgi nesnaudžia; įgavę lapių gudrumą ir drąsą, jos eina grinczia nuo grinczios ir vardan Dievo garbės surenka kunigams didelius turtus! Kodėl tada kunigams nesekti svetimtauczų pėdoms?

Ypatingai mergos atranda didelę simpatiją ir įtekme tarp moterių. Atejus į grinczią tokiai szventai ypatai mote-

riskė pradeda skustis ant savo nedalios, ant priklaus varginogo gyvenimo ir tt. Tada szlavintoji elgėta nuduodama szvelnų aniuolo balsą, liepia duot ant poterių, užpirkti miszias, idant Dievas apverstų visus vargus ant linksmybės ir laimės (Dabar kunigai szrado naujas miszias, vadinamas „amžinomis“, kurių prekė net \$20,00. Red.) Ji, žinoma tamsi žmonelė, nepasitiekėdama ant savęs tikisi sulaukti szkrintant sz dangaus gausių gėrybių, su noru pildo dvasiszką rodą. Turime neuzmirszi, jog szjdien szz didesnės dalies visokius despotus ir tamsybę palaiko ir nesza ant savo pečių moterių luoma. Tai dėlko ir mūsų lietuviszki kunigai susiprato, ir szjdien puolėsi prie moterių pagelbos įjeszkoti, idant galėtų ilgiaus valdyti nesusiprantanczius. Bet ar pasiseks sugražinti senovės laikai ir atsiekti savo kunigiskus mierius, abejotina, kadangi darbas szz tikro yra prie szzingas žmonijos pirmėivystei.

G...lė.

Veikme szv. sinodo.

Szventasis sinodas apgarsino savo atskaitą už 1899 metus, kurioje parodyta veiklumas pravoslavijos Lenkijoj ir Lietuvoje, apleidžiant kitas szalis.

Stacziatikių (unijotų) skaitlius Chelmino—Varszavos diecezijoj szsznesza 456,000, kurie yra gerais stacziatikiais, vienok kaimynystėje su katalikais gyvenant, pildo katalikiszko tikėjimo apeigas.

Unijotų skaitlius, kurie dar nesusivienijo su cerkve, 1899 m. szszneszė 51,000 (1897 m. tokių buvo 83,000), apart kurių 7,000 buvo abejojančių (slaptai pildė katalikystę, vieszai pravoslaviją). Katalikystės įtekme ant unijotų yra labai stipri Sedleckoje ir Suvalkų gubernijose. Sedleckoje gub. yra 115 pravoslaviszkų para-

pijų su 157,000 parapijonų, szz kurių 62,000 buvo visai prie szzingų pravoslavijai ir 5,875 abejojančių; be popų suvincziavojimo gyveno 9,766 poros ir 26,000 nekriksztytų vaikų. Suvalkų gub. 7 parapijose buvo 14,000 gyv., szz kurių buvo 9,270 prieszingų, 619 porų gyvenanczių be szliubo su 1,875 nekriksztytais vaikais. Szz viso Lenkijoj buvo be szliubo gyvenanczių 10,727 porų su 29,000 nekriksztytų vaikų.

Priezastj už nelinkimą unijotų į pravoslaviją sinodas metą ant katalikiszkų kunigų vietinių ir užrubežinių, kurie suteikia unijotams visus dvasiszkus dalykus. Nuo jų paraginimų atsiranda slaptos szirdies Jezaus draugystelės, prie kurių unijotai noriai pristoja ir sykiu lenkiszka meldziasi. Apart to dauguma priguli prie brolijos ražanczius, kurią vadina „rateliu“ ir kitų slaptų tikėjimiszkų draugyszių, prie kurių prieszingieji unijotai noriai pristoja ir tvirtai jų laikosi.

Sinodas randa reikalingu ant pirmos vietos atlikimą pamaldų, ypatingai szventėse, kaip ir szziokiose dienose. Cerkvines mokyklas randa labai naudingomis, nes kur daugiau siai yra tų mokyklų, ten mazi-nasi prieszgnynstė pravoslavijai. Teipgi yra labai geros giedojimo giesmių mokyklos, apie kurias visų suminksztintos szirdys pastojusios; sykiu meldziasi giedodami vaikai, pravoslavai ir unijotai. Moteriszki kliosztoriai, misijonierkos, yra vėl labai naudingi pravoslavijai, kurios ypatingai (žinoma už pinigus) rupinasi apie prieszgnynas; jos suteikia daktariszką pagelbą, mokina rankų darbo, aplauko sodiecių namus ir veda kalbas su prieszgnynoms su didžiausiu szzrodymu jų klaidų ir katalikystės. Misijonierkų darbz-tumas ir žmoniszkumas patraukia žmonių szzirdis, ir jie krei-

piasi prie jų savo varguose ir linksmybėse. Dėka misijonierkoms, daugelis szszizadėjo klaidų, pametė katalikystę ir priėmė pravoslaviją, kurių 1899 m. 960 ypatų atsivertė. Ateitėje pravoslavijos viltis padėta jaunuomenėje, kuri auklėjasi maskoliszkose ir cerkvinėse mokyklose, pravoslaviszkoje dvasėje. Katalikiszka propaganda tą gerai suprantą ir daugelyje vietų veda vieszą karę, gindama vaikus nuo visokių maskoliszkų mokyklų.

Lietuvoje (—vakariniame kraszte) 1899 m. svarbių vaisių pravoslavijaj neatneszė, nors popai labai darbauosi, ir daug metų dar praeis, iki pravoslavija įgis sau atsakančią vietą. Sinodas laiko svarbiausiu Lietuvoje cerkvines mokyklas ir auklėjimą pravoslavijoj mergeiczių, kurios pastoję mōtinnoms gimdys jau tikrus burliokus.

Lietuvoje pravoslavija nesiplatina dėlto, kad stoka cerkvių, palyginime su daugumu ir gražumu bažnycių kitų tikėjimų. Cerkvės yra mažos, senos, nudriskę kaip ana Mogiliavo ar Polocko diecezijose, net miestuose kaip Mogilave ir Dinaburge (Dvinske). Naujų cerkvių 1899 m. pastatė diecezijose: Volinijos 21, Podolijos 14, Kijajo 17, Vilniaus 7, Minsko 5 ir Mogiliavo 4.

Cerkvinės brolijos szv. Dvasės, szv. Vladimiro ir Persimainymo Kristaus szzdavusios gerus vaisius.

Polocko diecezijoj, kur yra daug latvių, neatbutinai reikia popų, mokanczių latviszkai ir teipgi latviszkų knygų su pravoslavijos dvasė. Mėginimai szzdavę gerus vaisius.

Ant galo paduotas skaitlius 1899 m. priėmusių pravoslaviją, kurių buvę 18,739. Szz tų buvo 1,885 katalikų, arba 10%. Vilniaus diecezijoj 254 katalikų priėmė pravoslaviją, Volinijos 157, Podolijos ir Chelmino po

100, Kijavo 96, Minsko 89, Polocko 85 ir Peterburgo 67. Kariaunoje 376 katalikai priėmė pravoslaviją.

Kiek naujų sektų atsirado, ir kiek maskolių pametė pravoslaviją, sinodas negarsina.

Isz popiežių chronologijos.

Daugelis lietuvių iki netu rėjo laikraszečių, tikėjo paskaloms, jog popiežiumi, arba szventu tėvu, tampa tiktai tas, kurio, susirinkus kardinolams su žvakėmis, užsidega pati žvakė. Kada buvo renkamas Leonas XIII, lietuviai neturėjo dar laikraszečių, nieko nežinojo—nesuprato tų rinkimų. Dabar vienok suprato, kad szv. tėvas yra renkamas balsavimu, kaip ir kiekvienas urėdninkas, kurį renka žmonės, ir tur gaut nemažiaus, kaip du trezdaliu balsų (41 isz 60). Atėjus popiežiaus rinkimams, kiekvienas kardinolas nori buti popiežium, arba kiti organizuoja sau partijas, kurios viena antrai nenusileidžia. Teip rinkimas popiežiaus Klemenso XIV 1769 m. truko net 106 dienas Pias VI 1775 m. 104 d. Leono XII 1820 m. 35 d. Pias VIII 1829 m. 36 d. Gregorius XVI 1831 m. 62 d. Pias IX 1846 m. 3 d. Leono XIII 1878 m. 2 d. Pias X 1903 m. 4 d.

Popiežiams, kurie vadinosi Piuszais, nesisekė.

Pius III 1503 m. po 26 dienų popiežiavimo tapo nunuodintas per intrigas Sienos gubernatoriaus, Pandolfo Petrucci.

Pius VI buvo sugautas nuo Prancuzijos republikonų ir vaikytas isz miesto į miestą, mirė Valencijoje 1799m. Pius VII buvo iszgabentas isz Kvirinolo į Fontainebleau ant paliepimo Napoleono 1812 m., ir tik 1814 m. sugrįžo į Romą. Pius VIII iszrinktas 1829 m., pasimirė 1830 m. Pius IX

1872 m. neteko svietiszkos valdžios. Jis buvo svietiszku valdonu 24 metus. Jo vieszpatsystė užėmė 752 keturkampes mylias su 3,126,263 gyventojų ir laikė dar 1869 m. 15,670 kareivių. Bažnyzios vieszpatsystėje popiežius buvo neapubežiuotu valdonu, kaip caras, o kardinolų susirinkimas sprendė reikalus. Visokiais urėdninkais buvo vien kunigai, kurie prižiūrėjo teatrus, muitinyzias, rinko mokesčius, sudyjo, prižiūrėjo kalinius kad nebutų praleista kokia bauda ar tortura; policijios rasztinyziose teipgi sėdėjo kunigai. Karės ministeriais, ir neatmainomą žodį turincziais, buvo pralotai. Gubernatoriais buvo vyskupai. Tarp kitų Perugijos vyskupu ir gubernatorium buvo Joachimo Pecci, pasimiręs popiežius, kuris sukilime italų 1859 m. su visais valdininkais kunigais pabėgo isz Perugijos, kurią italai priskyre nuo popiežiaus prie laisvos Italijos ir patraukė į siaurę Italiją, palikdami Perugijoje tiktai senius, moteris ir vaikus. Gubernatorius—vyskupas Pecci paliepė pulkaininkui Schmidt'ui, kamandieriui szv. tėvo armijos, užpulti ant Perugijos ir užmuszti visus bedievius, kur jie butų nepasislėpę. Tarp užmusztų buvo viena amerikonziska szejmyna, už kurios gyvastį paskiaus Suv. Valstijų valdžia pareikalavo nuo popiežiaus atlyginimo. — Abelnai italams popiežiszkaikunigiszkoji valdžia buvo įsiėdusi iki gyvo kaulo, kad jie apsiėmė ją isznaikinti, szaukdami visur „laisva Italija! laisvas tikėjimas!“

Isz visur.

Szale ugnekalnio Vezuvius, Italijoje, atsidarė nauja skylė isz kurios teka lava dviem sriovėm ir artinasi prie kaimo Ottajano. Žemės drebėjimai ir požeminei griausmai

labai tankus.

Pagal valdžios atskaitą Vokietijojej pereituose metuose buvo 1780 straikų, kuriuose dalyvavo 53,912 žmonių, t. y. apie 40% visų darbininkų. Daugiausiai straikų (501) kilo už padidinimą algos, 222 už sutrumpinimą darbo, 267 už atstatymą darbininkų, kiti 690 straikų dėl yvairių priežaszių. 131 atsitikime darbdaviai norėjo sumažint mokesstį, 10 atsitikimų darbdaviai pailgino dieną o 21 atsitikime reikalavo pilno darbo subatoj. Penktą dalį straikų darbininkai laimėjo pilnai, penktą dalį per pusę o tris penktas dalis pralaimėjo.

Sarove, Maskolijoje, valdžia parengė stebuklus, kurie pilaisi ant nuvargintų žmonių, kaip isz gausybės rago. Valdžia garsina, jog iszsimaudę szaltinij akli praregėjo, kurti iszgirdo, szlubi pasveiko. Ir isztikro niekur nėra tiek stebuklų, kaip Maskolijoje. Ten yra net patentuotas, urėdizskas stebukladaris Jonas Kronsztatskis. 1896 sinodas parengė atidarymą stebuklingų kaulų Czernygove, kur gydėsi ligonei, dabar vėl prireikė naujų stebuklų. Neuzilgo nė daktarų nereiks. Jeigu sprest pagal skaitlių szventųjų ir stebuklų apie pirmybę tikėjimų, tai pravoslaviszką reiktų pripažint už geriausią.

Ant salos Sumatra olandieziai užmuszė 300 vietinių gyventojų, kurie, matyt, norėjo olandus praginti. Olandų žuvo 7, ir 51 sužeisti tapo.

Wuertbergijojej laike revijos nuo saulės karszezio apsilpo 80 kareivių ir liko laukuose klaksoti. — Hercogovinoje teipgi nuo didelio saulės karszezio apie 20 kareivių numirė, 60 susirgo, o apie 10 isz proto iszėjo.

Lietuvoje valdžia daleido priimt už policijantus ir nepravoslavus, tik jie tur but maskoliai; kitų tautų priimami tik ypatinguose atsitikimuose, ir tai kad katalikai nebut skiriami tokiose vietose, kur žmonės yra maisztų tikėjimų.

Sergant velioniui popiežiui Leonui XIII Vatikano minykai pargabeno jam stebuklingo Lourdo vandens, bet popiežius nespėjęs visą iszgert numirė. Tada minykai likusį vandenį iszpylė į Vatikano szaltinį ir žada kasmet dienoje myrio Leono XIII įpilt į szaltinį po bonką szvento vandens, kad suteikt jam galę daryt stebuklus. Ar tas nusiseks, parodys ateitė.

Maskolijos valdžia iszdavė daleidimą pastatyti 500 naujų degtinės varymui bravorų, nes esantiejie nespėja pagatavvyti ganėtinai degtinės į monopolius. Valdžia isz to pelns daug milijonų daugiaus.

Kievoje padavė praszymus politechnykos institutui 1205 studentai, isz kurių priėmė tiktai 330. Daugiaus negal priimti dėl stokos vietos.

Garlaivis „Empress of India“ iszplaukęs isz Yokohama, Japonijoje, į Hongkong, Kinuose, susimuszė su Kinų karezsku laivu „Huang Tai“, kuris valandos laike nuskendo su 14 žmonių. Pirmasis garlaivis iszgelbėjo 170 kareivių.

Per sukaktuves Austrijos ciesaoriaus gimimo, Kroacijoje, apie 1000 ukininkų susirinko į miestelį Seapriso ir sudraskė vengriszką veluką. Zandarai nuszovė 3 ukininkus ir daugelį sužeidė. Komensinoje ukininkai su akmenais pradėjo muszti kareivius, kurių du užmuszė. Kareiviai sužeidė daugelį ukininkų.

Lenkijoje iš priesasties lietuvių išsiliejo labai Visla, nuo ko nukentėjo 100,000 žmonių. Medegiską skriaudą apskaito ant 10 milijonų. Valdžia paklyrė 200,000 rublių paszelpos.

Kievoje, straiko laike, kada gubernatorius liepė kareiviams szauti į straikierius, vienas apicieras iszėjo į prieszakį savo kareivių ir užgynė szauti sakydamas: „neszaukit į savo baduojanezius brolius“. Kareiviai paklausė savo apiciero, kuris paskui savo kareiviams pasakė revoliucijoniszką pamokslą. Apicieras tapo tuojaus suarezstavotas ir nugabentas į Peterburgą, kur tapo nusudytas ant mirties.

Saksonijoje iszlekė isz rėlių keleivių trukis, kur užmuszė 3 o suzeidė 40 keleivių.

Maskvoje 5 liepos buvo susirinkimas slovėnų draugystės atminčiai Jono Huso, kur salė buvo papuoszta paveikslais, rodanciziais myrį Huso ant stiro, kurį parengė Konstancijos vyskupas 1411 metuose. Pirmasis Spiridovicz ilgoje kalboje iszrodė Huso nuopelnus laisvės platinime, kas derėjo net sukriuszimui kryziokų po Žalgiriu.—Pragoje padėjo pamatą pastatymui didelio paminklo Jonui Husui priesz Motinos Dievo baznyčią ir Jos Stovylą, kuri tapo pastatyta atminčiai pergalėjimo husitų pas Baltąjį Kalną. Kalbėtojai perstatė abu paminklu kaip liudininku, vieną — liudininku skriaudų ir priespaudos, antrą —atsigeiveliavimo tautiszkos dvasės ir laisvo buvio. — Dominikonų kliosztoriuje kun. Bruno sakė pamokslą ir visus prakeikė, kurie dalyvavo Huso apeigų iszkilmėje. Žmonės pradėjo ant kunigo szaukti, kad nustotų. Per keletą dienų policija turėjo sergėti kliosztorių nuo užpuolimų žmonių.

Maskolijos apszvietos ministeris apgarsino, kad valdžia netaisys jokių moteriszkių mokyklų nė duos tokioms paszelpą. Visos moterių augsztesnės naujos mokyklos turi užsilaikyti isz privatiszkių aukų. Teip tai Maskolija rupinasi apie mokslą.

Vokietijos valdžia užgynė lenkų kunigams Gniezne giedoti padėkavonės giesmę „Te Deum laudamus“ sukaktuvių atminčiai sumuszimo kryziokų pas Žalgirį 1410 metuose.

Laik straiko mieste Baku, ant Kaukazo, kapitalistai prakiszo 12 milijonų rublių.

Caltanissetta, Sicilijoje, siera kasyklose užsidedę gazai, kur 3 darbininkai nužuvo o daugelis apdegė.

Mannheim, Vokietijoje, sustraikavo 3600 darbininkų žemdarbystės maszinų dirbtuvės. Kompanija apgarsino, jeigu darbininkai laike 6 dienų nesugrįž prie darbo, uzdarys dirbtuvę.

Finnlandijoje ant ezero Tykojarvi apvirto valtis su grįztanciziais isz baznyčios žmonėmis, kurių 40 prigėrė.

Aukos mokslaeiviams.

Local Union No. 810	
isz Westville, Ill.	\$25,00
J. Szpakauckas,	
Newark, N. J.	25
Draug. Palangos Juzė	
ant susirinkimo, Newark'e	73
Buvo	\$64,31
Viso	\$90,29

Aukos kankintiniams.

Dr. Palangos Juzė isz	
Newark, N. J.	72
Mrs. Staskevicienė,	
Plymouth, Pa.	10
Buvo	\$90,21
Viso	\$91,03

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo trijų pusbrolių Antano, Juozo ir Kazimiero Poczkių, isz Szirvėnų kaimo, Ilgvos par., Naumiesczio pavieto, Suvalkų gubern. Antanas 20, Juozas 12, Kazimieras 10 metų, kaip Amerikoje. Gyveno Scranton'e, pakiaus Wilkes-Barre, Pa. Atkeliavau isz Lietuvos ir labai norėciau susizioti. Kas isz brolių lietuvių apie juos žino-

tų, arba jie patys, teiksis suteikti man žinią ant adreso:

Agota Poczkytė,
18 Collings str.,
Wilkes-Barre, Pa.

Pajieszkau savo draugo, Juozo Kirenicko, isz Kuiszių kaimo, Mikaliszkes valsčziaus, Mariampolės pavieto, Suvalkų gubern. Meldžiu atsiszaukti ant szio adreso:

V. Cziudinis,
Box 170 Canonsburg, Pa.

SANŽINĖ.

Žmogau, ar svarstei sanžinės knyga savo,

Tą gyvąjį kodeksą žmogaus doros?

Ar jam, surašyti paragraapai tavo

Nėr priesingi amžinai tiesai gamtos?

Ne veltū sprendimo galybę męs gavę

Ir sanžinė gali teisybę pažint —

Idant, tyrinėjant ir gamtą, ir savę,

Sau kodeksą dorą tikrai pagamint.

Žmogus, iš slaptaus gamtos iščiaus atvykęs

Į sziją pasaulę, nėjokių tiesų

Doros neatsinesza: kodeksas dykas

Jo sanžinės šviečia tuščiuoju lapu.

Jam reik susitverti doros gyvą tiesą

Sunkiojoj už gyvastį savo kovoj;

Talpina jis sanžinėje tiesos šviesą,

O pagal ją rėdomi stov' darbai jo.

Laimingas, kurio sanžinė yr teisinga,

Gyvenimo sąlygoms teip atsaki,

Kad nė paties laimei nėra pavojinga,

Nė ardo žmogystų kitų laimės ji.

Bet vargasgi tam, kuris pats susitvėrė

Ar kito sutvertas klaidingas tiesas

Doros pasisavino: teip nusitvėrė

Jis įrankį jau pragaišties į rankas.

Besiekdams įgyti klaidingą dorą

Jis laimę ir gyvastį sau vis ardys;

Kitiems šventos laimės, tikros doros norą

Jis stengsis gaisinti, kaip tik įmanys —

Ir teip sanžinės jis apjakints klaidingos

Kankysis patsai nelaimings — ir kitus.

Žmogau, sutvert stengkis doros išmintingos

Tiesas; dėlto aiškiai pažinki visus

Tikros doros pamatus, tirdams slapčiausias

Gamtos tiesas, išspradamas tobuliaus

Plačios žmonijos idejas vedančiasias

Ir reikalus kuno ir dvasios žmagaus.

Parėmęs žmogus sanžinės savo tiesą

Ant šitų tvirtų amžinų pamatų.

Išvys savo tikią gyvenimo šviesą,

Ką veda teisingo dorumo taku.

Bedievis.

Lietuviu tauta

senovėje ir sziadien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

(Tąsa.)

Eualkidės gaiso su daugeliu vaisko. Po teip nelaimingos pradžios Athėnėnai sėdė į laivus iškeliavo namon, nors Aristagoras juos butinai vertė pasilikti. Toliaus nedalyvavo kovoje; teip umai jie pasitraukė turbut dėlto, kad jie patėmyjo pabėgimą Aziškų talkininkų, kurie teip-pat atvedė į pavojų Spartėnų generolą Derkyllidą 396 m. pirm Kr. g.

Sudeginimas Sardzių miesto, kur nudegė net dievnėmis dievės Kybelės, padrašino maištininkus, o įpykino Persus. Aristagoras pasiuntė laivus pajuriais, iki Byzantion šiaurėje, o pietuose iki Kyme. Graikų miestai arti Hellesponto ir Proponties tapė priversti talkininkauti; Kariškiai su užsidegimu laikė juose; net Kauniškiai, išgirdę, jog Sardės sudegė, atvirai prie maišto prisidėjo; o Graikai ant Kypro — atskyrus miestą Amathus — tuojuo emė rengtiesi į kovą. Onesilos iš Salamies, žmonėms prijaučiant, savo brolių despotą Gorgos, išmėtė iš miesto, ir surinkęs talkininkus apgulė Amathų.

Persams reikėjo iš visų sylų pasistengti. Per metus surinkę vaiską, jie su Phoinikų laivynės pagelba perkėlė į Kyprą Persiškąjį generolą Artybių su Kylakiu ir Aigyptėnų armija; o Artaphernės Sardese teip buvo sudrutintas, jog sykiu jis galėjo kariauti prieš visą pajurį Mažosios Azijos, nuo Proponties iki Triopiškei salavai. Iš kitos pusės, visatinas pavojus buvo suglaudęs į kruvą Joniškius, teip jog pirmu bei pastaru sykiu galima kalbėti apie Pan-Joniškę vyriausybę.

Nugirdęs atvykstant Artybių su Phoinikų laivyne, Onesilos ir jo Kypriški šalininkai reikalavo Joniškės laivynės į pagelbą, kuri veikia pribuvo, Persams ant salos atsibascius. Joniškiai ištiko į marės kovą, ir pasiliko pergalėtojais; ypačiai Salamiškiai atsizenkino; bet tuo pačiu laiku kova ant žemės suvis nenusisekė. Rods Onosilos pats savą ranka paskerdė Persų generolą Artybių, bet užsidegime kovos Stėsė nor, despotas Kuriumo, pabėgo nuo mušiatvietės ir su juomi drauge Salamies kareiviai. Pats Onesilos, teip susilpnintas, dingo su didele dalimi armijos, drauge ir Aristokypros, despotas miesto Soli. Netekus vilties dėl maištininkų, pergalinga Joniškų laivynė grįžo namon. Salamis vėl pateko po despotu Gorgu, o kiti miestai, vienas po kitam apgulti, turėjo pasiduoti; vienok Soli laikėsi per 5 mėnesius.

Tuomi tarpu susirinkus Darejo armijai į Sardes, Daurisės, Hymeas ir kiti generolai, kurie buvo vedę dukteris Did-Karalio, kreipėsi prieš įvairias dalis vakarinio pajurio. Daurisės užpuolė ant miestų arti Hellesponto—Abydo, Perkotės, Lampsako ir Paiso,—kurie mažai tesipriešino. Tad jis tapė pasiūstas pietų linkon į Kariją, o Hymeas, kurs su kita divizija buvo įmėjęs Kios prie Proponties, traukė į Hellespontą ir užbaigė karioną Troados ir Ajoliškų Graikų šalyje Idos. Artaphernės ir Otanės užpuolė ant Joniškų ir Ajoliškų miestų pajuryje—aus įmėję Klazomenas, o šits—Kymę.

Karija-gi smarkiai šoko prieš Daurisį, kurį prisiartinant išgirdę, Kariškiai susirinko į vietą vadinamą Balti Pilioriai, arti sątakos upių Majandro su Marsy, Piksodoras, vienas iš

jų vadų, velyjo kariauti upei esant užpakalyje, teip jog dėl pabėgimo nebutų progos; bet daugumas vadų nusprendė priešingai—tegul Persai pereina per upę, idant juos atmušus galima butų padidinti jų pralošą. Vienok pergalė, po smarkios imtynės, pasiliko ant pusės Daurisio, labiausiai dėl jo didesnio skaitliaus vaisko. Sako, kad 2.000 Persų, ir 10.000 Kariškių esą puolę mušyje. Kariški pabėgėliai vėl susirinkę elke plantanų, pašvėstų dėl Zeus Stratius arti Labrandos, sątaravosi, ar reiktų Persams pasiduoti ar ant visados emigravoti, kaip pagelba Miletėnų pribuvusi juos vėl padrašino. Antroje-gi kovoje jie vėl tapė sumušti, čion ypatingai prazeidžiant Miletėnams. Dabar Persai emėsi naikinti Karijos miestus, bet Hērakleidės iš Mylasos iš pasalų teip guviai ir laimingai ant jų užpuolė, jog armija jų beveik prazuvo, ir Daurisės su kitais Persų generolais puolė. Tokia draša, po dviejų pralošų, suteikia garbę Kariškiam, ant kurių priežodžiai Graikų numeta blogą vardą. Ant tulo laiko tai išgelbėjo Karijos miestus, kurius Persams tepasisekė jį tiktai puolus Miletui.

Tai-gi ant žemės maištininkai visur buvo paveikti, vienok ant marės Joniškiai dar buvo ponais. Tačiau Aristagoras emė dvejoti apie pasisekimą, ir mislyjo apie pabėgimą nuo draugų ir tautiečių, kurius pats įtraukęs buvo į pavojų. Surinkęs vyresnius, jis perstatė keblumą dalykų ir reikalingumą susijieškoti vietą dėl prieglaudos, jei išguitų juos iš Miletė. Jis klausė, kas butų geriausiai, ar Sardinija, ar Myrkinos Thrakijoje arti Strymono, kurį Histiajos jau pirm to buvo pradėjęs fortifikuoti. Istorikui Hekatajui nepatiko nė viena, nė kita vietas, bet jis velyjo įsteigti fortą ant artymos salos Leros, kur galima butų iš Miletė prisiglausti, o prie progos lengvai sugrįžti į miestą. Galiausiai nutarta, kad Myrkinos geriausiai tinka dėl prieglaudos, ir Aristagoras su tais, kurie to velyjo, ten išvažiavo. Bet veikia jis ir jo draugai čion dingo apgulime nekurio Thrakų miesto. Iškeliaudamas, uredišką valdžią jis buvo palikęs gabiam ukėsi Pythagorui. Bet rodo si Miletėnai, nusikratę nuo vado, kurs jiems tiktai blogą pagamino, mažai teklaušė jo įpėdinio, ir nuo to laiko savo valdžią padarė valdžia žmonių iš tikrųjų. Pabėgimas Aristagoro su kitais ukėtais turėjo sukoneveikti drašą likusiųjų. Tačiau reikalai Joniškų buvo teip-pat gerai vedami ir be jojo.

Veikia po ano išvažiavimo, kitas despotas—Histiajos iš Miletė, anojo uošvis, ir drauge kurstytojas maišto — atkako pas vartus Miletė. Kylimas maišto suteikė jam progą — ko jisai pats tikėjosi — sugrįžti namon iš Susos. Darejos buvo smarkiai įsirdęs už nudeginimą Sardzių ir už maištą Joniškų po vada Miletėno Aristagoro, gelbint Athėnėnams. Dėlto jis liepė tarnui 3 syk ant dienos pietų laike priminti: „Viešpatie, atsimink Athėnėnų“. Jis dvejojo, ar sujudimas Jonijos nebuvo sukurstytas per Histiają ir tąjį pašaukęs kvotė. Bet tasai gerai moko įsisukti ir net pertikrino, kad to nebutų buvę, jeigu jis butų nelaikomas buvęs Susoje. „Nusiųsk manę į vietą—jis sakė—ir aš apsiimu netiktai nustabdyti maištą ir paduoti į tavo rankas vadovaujantįjį vyliugi, bet nė nenusiimti šitos drapanos pirma negu aš pridėsiu prie tavo karalystės dideję salą Sardijos“. Matomai ekspedicija į Sardiniją buvo mylima svajone anuomet tarp Graikų. Histiajos gavosi ant valnasties, ir kako į Sardes, prizadėdamas tuojuo sugrįžti, kaip tiktai bus išpildęs prizadus. Bet atvykęs į Sardes, jis rado

satrapą Artaphernę geriaus žinant negu Susoje Did-Karalis. Nors Hestijos paklaustas apie priežastį maišto nusidavė nieko nežinąs, Artaphernės jam pasakė: „Aš tau pasakysiu, kaip dalykai stovi, Histiaje: tai tu pasiuvai tą čeveryką, o Aristagoras jį apsimovė“. Matydamas mažai atvangos dėl savęs, nakčiai atėjęs, jis pabėgo į pajurį, ir iš čia nusidavė į Chios. Čion jį suėmė kaipo ištikimą Darejį ir neprietelių Jonijos. Vienok paleido jį betvirtinant, jog esąs pabėgęs nuo Persų sargybos ir jog jis parengęs Joniškų maištą; idant padidint savo populiariskumą, jis pridurė, kad Darejos žadas perkelti Joniškų į Phoinkiją, o Phoinkus į Joniją, ir idant tam užbėgti, jis—rengeš maištą. Susimilę gyventojai Chios nugalėto jį atgal į Milėtą, bet pirma negu jis iškeliaivo, jis pasiuntė į Sardes gromatas prie prakilnių Persų, nuduodamas, lyg jis su anais sulygęs yra ant maišto prieš Dareją, ir dabar reikalauja, kad anie tuojau pamištų. Jo paslas Hermissos iš Atarneo, apgavo jį, ir nunešė jo gromatas tiesiog pas Artapherną. Satrapas liepė tas gromatas atiduoti, kam buvo siųstos, bet kad atsakymai ant jų dėl Histiajo jam būtų paduoti. Atsakymai buvo tokie, kad Artaphernės keletą Persų suimdino ir myriū korėjo: o Histijos nusiminė, kad nepasisėkė sukelti maištą Sardėse.

Atvykus Histiajui į Milėtą, Aristagoro jau nebuvo, o ukėnai nenorėjo priimti grįžtančio despoto: tasai vienok bandė po nevalę į miestą nakčia įsiveržti; bet aną išmetė ir net sužeidė anam šlaunį. Sugrįžęs į Chios, nė čia negavo laivų į pagelbę; toliau jis kėjo į Lesbos, kur nuo gyventojų jis įgijo 8 trirėmes, ir su jomis užėmęs Byzantion, rubavojo ir stabdė Joniškų pirklybos laivus, važiuojančius ar iš Euksino ar į tajį. Kiti razbajai to vyliugo neverti minavonės.

Didelė Persų armija ir laivynė dabar povalei koncentravojosi aplink Milėtą: armija iš Mažosios Azijos, teip-gi Kiliukų ir Aigyptėnų vaiskas iš Kypro, net patys Kypriskiai buvo atgabenti; o Phoinkų laivynė, į 600 laivų, operavojo pajuryje. Pan-Joniškoji duma nutarė palikti patiems Milėtėnams ginti savas fortifikacijas, o talkininkai visi kovosė ant laivų. Joniškų visa laivynė, drauge su Ajoliškais Lesbiškiais—į 353 laivų—buvo ant mustrō palei salą Ladę. 80 laivų Milėtėnų plukuriavo ant dešinio sparno, 100 laivų Chios—viduryje, 60 Samiškų laivų ant kairiojo sparno, tarpas-gi tarp laivų Milėtėnų ir Chios buvo užimtas per 12 laivų iš Priėnės, 3 iš Myus ir 7 iš Teos, o tarpas tarp laivų Chios bei Samiškų buvo pripildytas 8 laivais iš Erythru, 3 iš Phokajos, ir 70 Lesbos. Vienok Persai ir Phoinkai abejojo, ar jie įstengs pergalėti Joniškus ant marės. Dėlto jie stengėsi supjudyti anuos savo tarpe. Mat abaze buvo dabar visoki despota, kuriuos Aristagoras, prasidedant maištui, buvo išgūjęs iš miestų. Liepiant Artaphernui, koznas iš despotų nešė slaptas žinias dėl ukėjų suvienytos laivynės, bandydami tuosius atkalbinti nuo talkos ir zadėdami paguodas už paklusnumą, o kerštą už atkaklybę. Nors tos žinios buvo siųstos nuo kožno, nežinant kitiems, tačiau atsakymas visur buvo atmasus. Talkininkai pas Ladę, rodosi, buvo vienybėje ir išsitikėjime. Bėda buvo tik tai, kad koznas atskiras kontingensas turėjo savo vadus, o nebuvo nė vieno vyriausiojo vado. Tuomi būtų galėjęs būti Dionysius iš Phokajos, bet jo kontingensas buvo mažas ir dėlto jo paguoda menka. Rods tamjam persergiant, Graikai pasidavė po

jo vadovyvysta ir pradėjo atlikti maneversus. Vairininkai bei hoplytai, po kaitra saulės, turėjo atlikti mustrą. Teip jie ištrivėjo per 7 dienas, galiaus pradėjo murmeti ir pakėlė maištą, ir, nebeklausydami vado, ant kranto išėjosi pasidarę šėtras. Abazas dabar pasidarė scena vaidų ir nepasitikėjimo. Nebuvo jokio parėdko. Samiškiai net apgailistavo, kad nepaklausė slaptų pasiulyjimų savo išvyto despoto Ajako, sunaus Sylosono; jie atnaujino derybas, ir zadėjo apleisti mušiamietę kilus progai. Ir iš tikro abiem laivynėm pareinant į mušį, 60 Samiškų laivų nuvažiavo šalim, atskyrus 11 laivų, kurių kapitonai gėdinosi tokios vyliugystės. Kiti teip—pat padarė; sako, kad Lesbiškiai buvę pirmutiaisiais desertieriais. Tik 100 laivų Chios, kurie buvo viduryje—ant kožno laivo buvo po 40 parinktu, pilnai ginkluotų kareivių,—puikiai išsiskyrė nuo kitų. Jie kovėsi viėnai ir drąsiai, kirsdami smugį neprieteliui bei patys trotydami. Dionysius iš Phokajos su savo 3 laivais paėmė tiek jau laivų Phoinkų. Bet tokia paveizda neatpildė vyliugystės kitų. Praloša Joniškų pas Ladę buvo pilninga ir nepataisoma. Viėni Chios kareiviai daugiausiai nukentė; nors tuli laivai palaimingai ištruko į Chios, kiti buvo teip pažeisti, jog reikėjo pristoti prie artymos salavos Mykalės, kur žmonės išlipę bandė per Ephėzo teritoriją dasigauti į šalį, skersai jų salos gulinčią. Čion išgirtam su padyvu, kad Ephezėnų moters šventė savo Thesmophorias nakties mete, po plynu dangumi, neapgyventoje dalyje teritorijos, nebutyje savų vyrų. Kada tie Chios pabėgėliai jėjo į Ephėzo teritoriją nakčia, o apie jų pribuvimą niekas nežinojo, buvo mislyta, kad tai piratai ateina dėl paglėmžimo moterių, ir Ephezėnai užpuolė ant jų ir išmušė. Regimai Ephėzas nedalyvavo maište, kaip, rodosi, Kolophon, Lebedos arba Erai.

Dionysius iš Phokajos, matydamas, kad praloša pas Ladę buvo puolimu Jonijos dalykų, ir kad jo gimtinė vėl patenka po Persų valdžia, nė negrįžė namon. Tuojau po mušio jis iškėjo į Phoinkiją, kuri likusi buvo be apgimančios laivynės. Ten jis pagrobė keletą pirklybos laivų, ir laimejo gerą pelną: potam kėjo į Siciliją, razbajavo prieš Karthagenus ir Tyrėneus, nekenkdamas niekur Graikams. Teip-gi didoka dalis Samiškų išsikraustė į Siciliją, užpykę ant vyliugių admirolų kovoje o dar labiaus ant artimo sugrįžimo jų despoto Ajako. Jie apsigyveno Zanklės mieste.

Pergalė pas Ladę pavelyjo Persams apgulti Milėtą nuo marės ir žemės pusių, 496 m. pirm Kr. g.: tai jie po sienomis mynas dėjo, tai taranais jas mušo: Nepoigam miestas tapo paimtas šturmu, ir vargas teko miestui. Vyrai tapė išgalabyti, o kurie dar liko gyvi, su moterimis ir vaikais, tapė kruvoje išsiųsti į Susą pas Dareją, kurs jiems paskyrė sodybą Ampeje, netoli nuo ištakos Tigro upės. Dievnamis Branchidose tapo nudegintas ir aprubavotas, kaip kad Hekatajos buvo iš anksto pranašavęs. Turtai jo uždengė kaštus Persų armijos. Sako, Milėto teritorija tapusi suvis nupustyta nuo gyventojų—Persai pasilaikė miestą su platuma aplink, o kalnuotas vietas pavėdė Kariskiams iš Pedasos. Keletas Milėtėnų rado vietą tarp Samiškų išėivių į Siciliją. Vienok turėjo būti įleisti nauji Graikiški gyventojai veliaus į Milėtą—nes jis vėl pastojo Graikišku miestu, nors su sumažasia galybe ir svarba.

(Toliaus bus.)

Vagis!

Jonas Narkeviczia, Vilniaus gub., isz miestelio Žaslių, kaip gyrėsi, atvažiavo isz Hartford, Conn., neužmokėję už burdą ir dar pavogė auksinį laikrodėlį, vertės \$45,00 ir iszbėgo nežine kur. Jis tur 6 pėdas didumo plaukai tamsus, gymis pailgas, veidai įtraukti, ant rankos tur su peiliu perjautą randą. Kas duos žinią apie jį, gaus gerą atlyginimą.

Jonas Jasaitis,
Box 172 Bradenville, Pa.

Balius Balius!

Draugystė szv. Kazimiero, Lietuvos karalaicizio, isz South Boston, Mass., parengia balių dėl visų Bostono lietuvių ir jo aplinkinės ant 7 dienos rugsėjo (Labor Day) 1903 m., kuris prasidės panedėlyj nuo 12 val. pietų ir trauksis iki 11 valandai nakties, ant kurio užprasom visus lietuvius S. Boston, Boston ir kitų aplinkinių miestų. Grajys tikra lietuviszka muzika lietuviszkus ir angliszkus szkokus. Įženga vyrų su mergina 75 ct., vienai merginai 25 ct. Užprasom szrdin-gai visų atsilankyti.

Komitetas.

Balius Balius!

Hei New Britain'o lietuviai, seni ir jauni, visi rengkitės ant balius, kuris atsibus subatos vakare, 29 d. rugpjucio 1903, ant Turner Hall, kurį parengia Lietuviszka Orkestra. Balius bus toks, kokio dar New Britain'e nebuvo, nes ir seniausias ant vietos negalės isz-sistovėti ir turės szkoti. Kvieciziam visus brolius ir seseris atsilankyti ant mūsų balius, teip-gi užprasom ir isz aplinkinių pribut, o katras pribus, tai nesigrandis, nes bus koznas meiliai priimtas. Prasidės ant 7:30 vakare ir trauksis iki vėlybai naktiziai. Vyrams įženga 25 ct., moterims dykai.

Nuoszirdžiai užpraszo

Komitetas.

Susirinkimai.

Lietuvių Laisvamanių kuopos Brooklyn, N. Y. bus panedėlyj 31 rugpjucio, 1903, 8 val. vakare, salėje 73 Grand str. Visi sąnariai ir norinti pri-siraszyti, teiks is ateiti, nes yra apsvarstymui svarbių reikalų, iszdalinimas knygų ir kiti.

Sekr. K. Balczunas.

Pik - nik'as!

Parapijos Szv. Kazimiero isz Plymouth, Pa. atsibus HANOVER PARK, subatoje, 5 dieną Rugsėjo (Septemb.) 1903 m. Prasidės 8-tą valandą ryte. Muzika bus kuopuikiausia. Visus lietuvius ir lietuvautes, kaip vietinius teip ir isz visos apielinkės užkvieciziam kuo skaitlingiause pri-buti ant szio puikaus pasilinks-minimo.

Tikietas szkokimui per visą dieną 25c.

Komitetas.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS

Kaz. Miliszauskas

285 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa. Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda drūtą ir gerą materiją ir už pigę prekę.

Teipogiešius ant naujperdirba. Visi pas savo Tautietį.

Didėle krautuve

IR KARCZIAMA.

Kas nori gero tavoro gauti ir skanaus gėrymo ragauti, tegul atsilanko pas Joną Žukaucką
Plymouth, Pa.

Boston Shoe Store

63 E. Main st. PLYMOUTH, PA

Didelis iszpardavimas jau prasidėjo. Viskas turi buti iszparduoti dėl stokos vietos zieminiam tavorui, teip-gi darome naujus ir taisome, nepamirskite vietos.

Parandavojimui yra puikus saloonas su visu geru įtai symu, tik 200 pėdų nuo Naujojo Courto, Wilkes-Barre, Pa. Dasiznokite po: No. 237 N. River str. Wilkes-Barre, Pa.

PLYMOUTH
NATIONAL BANK,

6 East Main st. Plymouth, Pa.
KAPITOLAS.....100.000
PERVIRSZIS.....20.000

Tris procento mokame ant padėtų pinigų. Bus iszmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Geriausei užtikrinta urėdiszka banka.

John R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-Prezident.
R. J. Faust, Jr. Kasierius.

Ar raszai kur gromatas

jeigu teip tai, pas mane gali gauti visokios popieros gromatoms. Rasite su visokiom grazioms kvietkoms ir su grazeis pasveikinimais ir su visokioms dainelėms ir suvisokeis paveikslais. Tuzinas 20c.

Popieros su iszleidžiamom kvietkom. Labai gražios. Viena 15 c.

Abrozėlei ant paveikslo altorelio, iszleidžiami. Vidui matyti szv. paveikslai. Po 15 c.

Szilkinėi abrozėlei po 15.

Szilkinėi pavinczavonės po 15.

Agentai gauna didelį pelną.

W. UKMANN, Box 14 Sta. W.
Brooklyn, N. J.

Ant pardavimo.

Jeigu norite puikio vieto insitaisyti sav gyvenimus isz kur butu netoli in darbą ir teipgi in miestą, už pigę prekę galite gauti pas

J. J. Pauksztį
Plymouth, Pa.

Siuntejei!

sviesto, soro, kiausizinių ir kitų tavorų, bus linksmi iszgirsti apie naują freight ežima Lackawannos gelezinkelio ant szių metų, specialiszkai einantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą dėl siuntėjų ir gautojų.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Seranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ežimas prasidėjo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergus kozną nedėle, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczios rytais.

Specialiszkas laikas paskirtas, dėl siuntinėjimo ir koznas agentas priduos reikalaujantiems visas informacijas.

Naujos knygos.

Paslaptys Magijos bei Spiritizmo szviesoje mokslą 75 c.
Užmuzsimas caro Aleksandro II 15
Kas nuveiks? Drama 3 veikmėse 10
Dėde atvažiavo. Komedija vienam akte 20
Gyvenimai džiaugsmi 25
Llajunas. Apysaka isz lietuvių gyvenimo 20
Darbininkų Balsas No. 5, 6 ir 7 po 15
Kunigija ir svietiszka valdzia 15
Pagieža ir Jurgis Durnelis 25
Puota ir Nuskintas žiedas 10
endraitė. Lietuviszkos pasakos (vokiszkomis raidėmis) 25
Sofoklis Antigona tragedija 4 veikmėse. 25c.
Kas reike žinoti ir atminti kiekvienam darbininkui. 20c.
Kai—kurie amatai teplojimas, metaliniai isz dirbimai. Pinimai isz vilos ir t. t. 20c
Kas ir kiek gali pirkti žemės Lietuvoje. 10c.
Geriaus veliaus negu niekad komedija viename akte. 15c.
Zile galvon velnes vuodegon: Komedija vieno veikmeje. 15c.
Kainas. Misterija Byrono paraszta 30c
Darbininku Balsas 1, 2 ir 3 1903 po 15c
Pirmutinis degtinės varytojes Komedija. 10c.
Už ka mes lenkmas turime buti dekingi arba nedekingi 20c.
Tevynainiu giesmės 15c.
Juozupo Miglovaro rasztai. Eiles 25c.
Atsiszaukimas į lietuvius viso svieta 10c.

Vytauto prisieka.

Paveikslas reiszka tą valandą kada kryziokai įgriebe 16 balandzio 1862 m. Kauno pilį. Tolyje, anapus Nemuno, verziasi liepsnos ir dumai nuo gaisruojanczių drutvietės griuvėsių. Ant szito upės kranto rymo ant balto žirgo jaunutis kunigaikstis Vytautas, deszinėje iszkėlęs kardą o kairėje skydą. Aplink jį susitelkę tėvunai, vycziai ir vaidilucziai. Jaunasis karžygis, akvaisdoję szukaujanczių isz džiaugsmo pergaletojų, prisieka amžiną kersztą ir atmonyjimą kryziokams.

Vytautas gimė 1344 m., mirė 1430 m.; paveikslas perstato jį 18 metų jaunikaiczių; vieszpatavo nuo 1392 iki 1430 m. Isz keturių tukstanczių apgynejų Kauno pilies iszliko gyvi tik 36 vyrai; szejp žmonių zuvo daugel tukstanczių. Vytautas iszpildė savo prisieką 15 liepos 1410 m. ant Zalgrės ir Eglekalno laukų, paguldęs 40 tukstanczių kryziokų su Džiuoju jų Mistru.

Lietuviu užeiga.

Geriauše užeiga dėl lietuvių iš viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos, taipgi siuncziu pinigų į visas dalis svieto. Pardūdu Laivakortes ant visų linių. Apart to dū du kiekvienam prieteliską rodą.

Nepamirškite atsilankyti reikale
Petras Lipavyczia.
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

Temykite!

Geriausią užeigą dėl Lietuvių, puikiasias alus, vinas, sznapsas, cigarai ir t. t.

Siuncziu pinigų in visas dalis svieto, greitai ir pigei. Taipgi parduodu laivakortes ant visų greičiausių linių. Keliaujanczius in užrubežių pasitinka New Yorke ant dypo ir nugabena ant laivo be jokios turbacijos.

JOHN SKRITULSKY
26 Broad Str. New Britain, Conn.

**HOTELIS
Jurgio Rekaus,**

318 Cor. Market & Sherman Str.
WILKES-BARRE, PA.

Geriauše užeiga dėl lietuvių iš viso miesto. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos.

Puikiasias dirbėjas laikrodzių
Isidor Glou.

Parduoda laikrodzius sieninius ir kieszoninius vyriszkus ir moteriszkus, ziedus, bransoletas, spilkas ir visokius aukseinius daigtus, taipgi užsiima jų taisymu. Viskas už pigiausią prekę.
102 Main st. Plymouth, Pa.

LIETUVISZKA KARCZIAMA

Jono Szpokaucko 62 Adams str. Newark, N. J. Užlaikau szaltą alų, skanę degtinę, o cigarai tai net kosulį stabdo. Nepamirškite vietos.

J. Szpokauskas,

62 Adams str. NEWARK, N. J.

AGENTAS

aspekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIGTŲ už agntes

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

Temykite!

Puiki muzika dėl parodų, balių, koncertų ir visokių pasilinksminimų. Gražina puikiai, už pigią prekę. Lietuviai kreipkitės prie savųjų.
Vadovas St. RINKEVICZIA
73 Grand tr.

BROOKLYN, N. Y.

**Koznas Sergantis
i labai trumpa Laika gal pasveikt.**

Jeigo kuris sergate, tai mes galim duot roda, raszik pas **Dr. E. G. DRAKE**, daziuretoja ir primvedziu gydytoju

“National Medical Association,,

sanariu New Yorke ir Pensylvanios universitetu, kuris per 31 metą sunkiu darbu ir praktika darodie kad nera tokiu lign ar senu ar apleistu pripazintu už neižgydumas pas vyrus, moteris ir vaikus katru jisai negaletu išgydyt.

Nes yra negalimas da kta, kad viens gyditojas galetu visus silpnumus tikrai žinoti ir juos išgydyt, del to Dr. DRAKE koznai ligai turi atskira gyditoja. Paciento silpnumo liga bus visiems gyditojams perstatyta. Koznas silpnumus tokiu budu turi atskira sau gydytoja, bet Dr. E. G. DRAKE su visais gydytojais visus silpnumus paduotus laiszko iszbando ir koznam rasztu užtikrina visiszkaizgydymą.

Koznas sergantis rasztu apturi užtikrimimą jog isz savo ligos bus išgydytu. Sergantis kreipiantis i musu namą uzsimoką tik wiena syki, neadbodamas ant to, kiek laiko jis tę tures gydytis.

Kad senas Medical Direktor Dr. DRAKE gal visiszkaiz ligą išgydyti ir visada koznam serganczem pagelbet, matyt isz rasztu kur

Dr. DRAKE kozna diena gauna, isz tu pora kopiju talpinam, neturedams wietos del daugiau.

Johnstown, Pa., 18 Junius 1903.

Guodotinas Ponas Daktaras!

Koznas kuris sergate, duodam roda, neatidiekit diena nuo dienos, tik tuojau raszikit pas Pona Dr. Drake o jis i labai trumpa czesa jums pagialbes.

Asz buvau sergantis kafaru ir galvos skaudėjian, jusu medicina mane išgyde, už ka jam labai dekui. Dievo duok jam seibies ir szczesti. Sa guodono

A. SLAVA.

104 24 Ave., Johnstown Pa.

Minesville, Pa., 22. Julio 1903.

Guodotinas Ponas Drake,

Labai dieku Pona Daktaro už izgydyma. Nieks negalejo mane pagialbet, jusu lekarstos siusta man per ekspresa izgyde mane i trumpa czesa.

Kad ne jusu medicina, asz ne zinau, kas su manim szendie but.

Sa guodono

PAUL RĘBZYERKI.

Box 149. Minesville, Pa.

Indianapolis, Ind., 12. Julio 1903.

Guodotinas Ponas Dr. Drake,

Nieks ne gal aprasit to skausmo kuri turejau kauluose, asz potrofinau dauk pinigų pas visokius Daktaru už dika, sirgau metus ir mysliau reikes man numirt. Iz gazetos asz gosizenojau ape Pona Daktora ir jusu Medical Association. Jusu medicina i labai trumpa ir zesa mane pastate ant keju, už ka jam labai grazei dieku. Asz rekomendawoju i jus instituta wisiem mano pazistamem ir prieteliam.

Su guodono

JUW KANAY su familja.

jeigo kuris sergate, tai nie atidiekit diena nuo dienos bet nusiduokit laiszku ar asabiszkaiz prie NATIONAL MEDICAL ASSOCIATION o paaiszkinimus Lietuviszkoj kalboj gausite, Wieno laiszko usztektnai, jeigu jame savo ligą prideranozlai apraszisit. Raszykit mums Lietuviszkaiz, ar kokia jus kalba norit.

VALANDOS PRIEMIMA: Kozna diena nuo 10 iki 1 val. ryte ir nuo 2-5 po pietu. Nedieliomis nuo 10 iki 1 val. ryte. (Gromatas meldziam ant szio antraszo siusti)

Dr. E. G. DRAKE Visiausias gydytojas **National Medical Association**
34 WEST 26 STREET, NEW YORK.

**HOTELIS
K. Strzeleckio.**

276 E. Main str. Plymouth, Pa

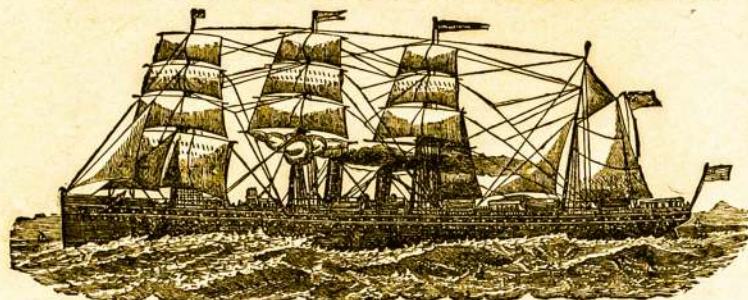
Užlaiko visokios degtines, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvepianczių Cigarų, ir reikale suteikia draugiszka rodą. Jeigu nori linksmai laiką praleist ir iszgirst skambinant ant fortepijano puikias meliodijas, tai tik užeik pas **K. Strzelecki.**

Leon Korecki,

Malarz, Dekorator i Tapeciarz.
276 E. Main str. PLYMOUTH, PA.

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste an labaigerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8—9 dienas. Nusiuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prigulincias dalis arba pasargas lietuvoje atimu ir padarau paliudyjimus arba aktus ir be jokios turbacijos. Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetelių, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszečius nepaniekytų. Su guodone Kazi. Baltrukonis. Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,** 686 North Rivers Side str. **WATERBURY, CONN**

Kaip iszsigydit?

Skandėjimą
po krutine
Gumbą,
szirdies
plakimą ir
pagerint
norą valgio,
tai reikia vartot
„GUMBO KURA“
Kazuno
„GUMBO KURA“
yra iszbandyta
liekarsta nuo
minėtų ligų ir

tukstanczia; žmonių yra iszsigydę minėta liekarsta. Jei gu nesveikuoji minėtoms ligoms, tai prisiusk „Money Order“ ant \$1.25, o bus prisiusta per pacztą. Kazuno Trajanka beveik jau visi Lietuviai žino, kasztuoja 25 ir 50 centų.

Adrisavok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius. 107 S. Main str. **SHENANDOAH, PA.**

TEMYKITE LIETUVIAI!

Kurie į lietuva važiuojat. Asz W. V. Jusaitis atidariau vieszbutį po vardu „WALTER'S HOTEL“ ir Rerstauracija adara dieną ir naktį. Geriausia vieta dėl keliaujanezių lietuvių į Tėvynę arba atgal. Mano vieszbutis yra vienas isz geriausių, nes asz nue vargszo nenuplėsziu paskutinį centą, kaip tai žydai daro. Asz noriu su savo draugais ir vėl susieiti. Vietos pas mane yra tiek ir tiek, kožnas gali pas mane patilptie, — kaip turtingas teip ir beturtėlis. Teipgi pas mane galima iszsimainyti pinigus kokių tik kas nori, laivakortes ir visokius tikietus ant visokių geležinkelių.

Su guodone.

W. V. Jusaitis,

110 Hodson Street,

HOBOKEN, N. J.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdovanoja

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestinga, teisinga ir artistiszką iszdėrbimą.

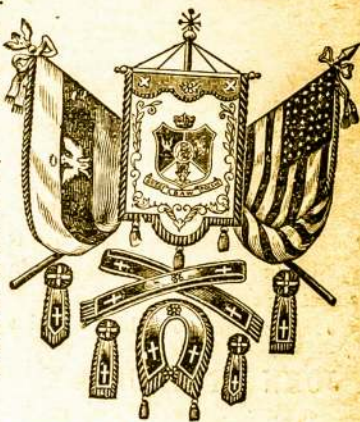

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdėrbimais įgijau geriause praktikę ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Sloveniszka--Lenkiszka Banka.

Parduoda Laivakortes sz Amerikos į Europą. ant geriausių Laivų, Hamburg, Rotterdam, Bremen, Antwerp Havre Liverpool, Neapol ir tt

Parduoda tikietus visais gelžkeliais į visus miestus visam sviete.

Siunczia pinigus į visas svieto dalis greitai ir už pigiausių prekę. Perka, parduoda ir iszmaino visokius pinigus pagal dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte. GALIMA SUSISZNEKĖT LENKISZKAI.

Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėldieniais nuo 9 iki 12 ryte. 100½ E. Main str. **Hurwitz's,** 42 E. Market Str. **PLYMOUTH, PA.** Wilkes-Bare, Pa.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos **Philadelphios.**

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIŲ į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susinesizimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigus greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam bankon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Musų Offisas **609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.**